

Utlåtande 2006:184 RI (Dnr 023-4328/2005)

Bildandet av S:t Erik Livförsäkring AB

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. S:t Erik Livförsäkring AB bildas för att hantera pensioner för bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB.
2. Förslag till bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring AB fastställs – *bilaga 2*.
3. Verksamhetsplan för S:t Erik Livförsäkring AB godkänns – *bilaga 3*.
4. Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring AB godkänns – *bilaga 4*.
5. Styrelseledamöter i S:t Erik Livförsäkring AB utses – *bilaga 6*.
6. Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att verkställa registrering av S:t Erik Livförsäkring AB efter beviljad koncession och att teckna aktier motsvarande 100 mnkr i S:t Erik Livförsäkring AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut följande

Till stadsdirektören delegeras att teckna avtal avseende utförande av finansiella transaktioner gällande S:t Erik Livförsäkring AB.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Processen med att bilda ett livbolag har nu framskridit så långt att Finansinspektionen har uttalat sig om de handlingar som krävs för att erhålla koncession att starta livbolag. Villkoren för ett godkännande är uppfyllda.

Bakgrund

Koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB fattade beslut den 28 oktober 2004 bl.a. om att uppdra åt koncernledningen att vidare utreda frågorna om minskning av riskspridning av pensionsåtagandena i koncernens bolag och hur förvaltning av pensionsåtagandena ska ske.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har nu utrett frågan ytterligare och kommit fram till att det ursprungliga utredningsförslaget om att starta ett eget livförsäkringsbolag står fast. Koncernledningen har sedan koncernstyrelsens förra beslut anlitat fyra olika konsultföretag som alla lämnat synpunkter som stödjer förslaget. Argumenten för att starta ett livförsäkringsbolag har också förstärkts ytterligare.

Ärendet

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har under längre tid utrett frågan om hur riskspridning av pensionsåtagandena i koncernens bolag kan minskas och hur förvaltning av pensionsåtagandena ska ske. Koncernledningen har i arbetet dessutom anlitat fyra olika konsultföretag som har inkommit med synpunkter på förslaget.

Koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB har kommit till slutsatsen att det mest ändamålsenliga och kostnadseffektiva är att bilda ett för staden eget livförsäkringsbolag. Genom konsulternas redovisningar stärks argumenten för att starta ett livförsäkringsbolag ytterligare.

Ärendet har därefter också kommit att involvera stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret har deltagit som referent under den tid som ansökningshandlingarna arbetats fram och då svarat för att ett kommunkoncernperspektiv arbetats in i upplägget av Livbolaget.

Finansinspektionen har slutligen gått igenom de handlingar som Stockholms Stadshus AB inlämnat efter beslut i vederbörlig ordning. Endast mindre justeringar har föreslagits av inspektionen, vilka har införts i ansökningshandlingarna.

Remiss

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget till bildandet av livbolaget S:t Erik Livförsäkring. Stadsledningskontoret ser bl.a. och som främsta fördel med upplägget med ett livbolag möjligheten till effektivisering av hanteringen av koncernen Stockholms Stadshus AB:s pensionsskuld. Genom att föra samtliga

pensionsförpliktelser till ett gemensamt Livbolag förenklas den administrativa hanteringen av pensionerna samtidigt som koncernen får en bättre överblick över koncernens pensionsförpliktelser. Stadsledningskontoret kan också konstatera att det kan finnas anledning att dra lärdom av det nu föreslagna upp-lägget för hanteringen av stadens egen pensionsskuld.

Mina synpunkter

Jag anser såväl att tiden är mogen som att det i sak är angeläget att utveckla administrationen och kapitalförvaltningen kring stadens pensionsåtaganden. Föreliggande förslag innebär att pensionsåtagandena inom dotterbolagen i Stockholms Stadshus AB skall ingå i en gemensam förvaltningsorganisation. Den föreslagna organisationen innebär också att hanteringen av koncernens pensioner kan samordnas och struktureras på ett mer effektivt sätt.

Finansinspektionen har nu givit sitt godkännande för det föreslagna upp-lägget och uppmanar staden att skyndsamt fatta beslut i ärendet – senast under oktober månad 2006. Processen med Finansinspektionen har tagit nära ett år och har en ”aktualitetsstämpel”, vilket innebär att processen kan behövas gö-ras om i annat fall.

Det har i utredningsarbetet framkommit en rad olika motiv och skäl för att professionalisera och bilda ett för staden helägt livförsäkringsbolag. Det främsta och övergripande argumentet för att skapa en självständig administra-tion är att risken med pensionsskulden kan minimeras. De bedömningar som låter sig göras indikerar att medlen kan förränta sig bättre med en mer ända-målsenlig förvaltning, vilket gör detta än mer intressant för staden, dess medarbetare och ytterst också för medborgarna. Dessutom innebär den nya organisationen en direkt besparing för staden, vilket också konsultrapporterna indikerar.

Jag kan slutligen konstatera att de nya redovisnings- och lagreglerna som träder ikraft fullt ut i Sverige och inom EU inom kort gör att behovet av att fondera pensionsmedel motsvarande pensionsåtagandet ökar. Detta gör att Stockholms Stadshus AB:s förslag bör fullföljas och koncernen bör driva ar-betet med koncessionsansökan med prioritet.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. S:t Erik Livförsäkring AB bildas för att hantera pensioner för bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB.
2. Förslag till bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring AB fastställs – *bilaga 2*.
3. Verksamhetsplan för S:t Erik Livförsäkring AB godkänns – *bilaga 3*.
4. Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring AB godkänns – *bilaga 4*.
5. Styrelseledamöter i S:t Erik Livförsäkring AB utses – *bilaga 6*.
6. Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att verkställa registrering av S:t Erik Livförsäkring AB efter beviljad koncession och att teckna aktier motsvarande 100 mnkr i S:t Erik Livförsäkring AB.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut följande

Till stadsdirektören delegeras att teckna avtal avseende utförande av finansiella transaktioner gällande S:t Erik Livförsäkring AB.

Stockholm den 4 oktober 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Anette Otteborn

ÄRENDET

I ärendet ”Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionskund” fattade koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB den 28 oktober 2004 bl.a. beslut om att uppdra åt koncernledningen att vidare utreda frågorna om minskning av riskspridning av pensionsåtagandena i koncernens bolag och hur förvaltning av pensionsåtagandena ska ske.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har nu utrett frågan ytterligare och kommit fram till att det ursprungliga utredningsförslaget om att starta ett eget livförsäkringsbolag står fast.

Koncernledningen har sedan koncernstyrelsens första beslut anlitat fyra olika konsultföretag som alla lämnat synpunkter som stödjer förslaget. Argumenten för att starta ett livförsäkringsbolag har därmed också förstärkts ytterligare. Konsulternas synpunkter redovisas under Ärendets beredning.

Processen med att bilda ett livbolag har nu framskridit så långt att Finansinspektionen har uttalat sig om de handlingar som krävs för att erhålla koncession att starta livbolag. Villkoren för ett godkännande är uppfylla och kommunfullmäktige har att fatta beslut i ärendet.

ÄRENDETS BEREDNING

I ärendet ”Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionskund” fattade koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB den 28 oktober 2004 beslut om följande.

1. Förslag till pensionspolicy för koncernen Stockholms Stadshus AB godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB uppdras att genomföra samordnad upphandling av pensionsadministration som skall gälla för koncernens samtliga bolag.
3. Koncernledningen uppdras att vidare utreda frågorna om minskning av riskspridning av pensionsåtagandena i koncernens bolag och hur förvaltning av pensionsåtagandena ska ske.

Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB har utrett frågan ytterligare och kommit fram till att det ursprungliga utredningsförslaget om att starta ett eget livförsäkringsbolag står fast. Koncernledningen har sedan koncernstyrelsens förra beslut anlitat fyra olika konsultföretag som alla lämnat synpunkter som stödjer förslaget. Argumenten för att starta ett livförsäkringsbolag har också förstärkts ytterligare.

Koncernstyrelsen för Stockholms Stadshus AB beslutade den 24 oktober 2005 följande.

A. Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Koncernledningen uppdras att påbörja ansökan om koncession för S:t Erik Livförsäkring AB.
2. Koncernledningen uppdras att genomföra upphandling av kapitalförvaltning, administrativa tjänster, redovisningstjänster och aktuariella tjänster för S:t Erik Livförsäkring AB.

B. Koncernstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ansökningshandlingarna innan Finansinspektionen beviljar koncessionen godkänns.
2. Förslag till bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring AB godkänns.
3. Stockholms Stadshus AB uppdras att verkställa registrering av S:t Erik Livförsäkring AB efter beviljad koncession.

Koncernledningen för Stockholm Stadshus AB tjänsteutlåtande daterat den 8 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

I den ursprungliga rapporten ”Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionsskuld” fördes följande argument fram som skäl för att starta ett egenägt livförsäkringsbolag.

- Genom att en särskild juridisk enhet skapas som har som sin huvudsakliga uppgift att hantera koncernens pensionsåtagande erhålls förutsättningar för att bygga upp den specialistkompetens som tidigare saknats centralt i koncernen. Den särskilda enheten gör också att hanteringen av koncernens pensioner samordnas och struktureras. Därmed blir det också enklare att hålla en jämnare och högre kvalitet på själva pensionsadministrationen jämfört med idag.
- När man slår ihop koncernens samtliga pensionsåtaganden i en juridisk enhet innebär detta att de enskilda riskerna hos dotterbolagen kan slås samman och delvis ta ut varandra. Tillgångarna i bolaget kan också placeras så att de får samma duration som själva pensionsåtagandet.
- Pensionsåtagandet inom koncernen kommer att ha en likviditetspåverkande effekt i samband med att pensionerna skall betalas ut. Speciellt då de många fyrtitalisterna går i pension. Genom att fondera medel för dessa utbetalningar redan idag i en särskild juridisk enhet kan koncernen visa på ett stort ansvarstagande. Likviditetsbördan för redan gjorda pensionsåtaganden flyttas inte längre fram till kommande generationer.

- Då alternativkostnaden för finansieringen av ett eget livförsäkringsbolag är lika med låneräntan är sannolikheten mycket stor att medlen kan förränta sig bättre med en mer ändamålsenlig förvaltning.

Till dessa argument har de fyra konsultbolagen nu tillfört ytterligare ett par fördelar.

- Genom att föra över tillgångar motsvarande pensionsåtagandet till en egen juridisk person kan medlen placeras så att de samvarierar med nuvärdet av det framtida pensionsåtagandet. Därmed minskar risken med pensionskulden betydligt.
- De nya redovisnings- och lagreglerna som snart kommer att gälla fullt ut inom Sverige och EU gör att behovet av att fondera pensionsmedel motsvarande pensionsåtagandet ökar eftersom pensionskulden skall marknadsvärderas vid varje rapporteringstillfälle.

Sammanfattningsvis kan konstateras att argumenten för att starta ett eget livförsäkringsbolag består och har förstärkts. Koncernledningen föreslår därför att processen fortsätter enligt ursprungsförslaget. Det vill säga att starta ett livförsäkringsbolag, med ett fåtal anställda och där majoriteten av arbetsuppgifterna köps av externa leverantörer.

Samtliga nu gällande avtal med koncernens pensionsadministratörer löper ut till årsskiftet 2005/2006. Därmed bör tidsplanen för startandet av ett livbolag anpassas till denna tidpunkt. För att starta ett livförsäkringsbolag krävs koncession. Själva handläggningstiden av ett koncessionsärende hos Finansinspektionen tar upp till ett halvår. Därtill skall också läggas förberedelsestid innan ansökan och förberedelser för uppstart efter beviljad koncession.

Innan verksamheten kan komma igång krävs också att samtliga de tjänster som enheten skall köpa in externt också har upphandlats. En normal upphandlingsprocess enligt Lagen om offentlig upphandling tar minst sex månader i anspråk. Därmed föreslås koncernstyrelsen godkänna att upphandlingsarbetet påbörjas innan en koncession är beviljad och innan det faktiska bolaget är bildat.

Koncernledningen föreslår att arbetet med att ansöka om koncession påbörjas snarast möjligt. Eftersom en koncessionsansökan är en relativt omfattande process sker godkännandet ofta genom en dialog med Finansinspektionen. Av det skälet är det omöjligt att redan innan ansökningsprocessen fastslå samtliga villkor för livbolagets framtida verksamhet. För att få till stånd en koncession som uppfyller både Finansinspektionens och ägarnas samtliga krav föreslås därför att koncernstyrelsen hemställer hos kommunfullmäktige om slutgiltigt godkännande av ansökningshandlingarna innan Finansinspektionen beviljar koncessionen.

Följande bilagor till detta ärende, är sådana handlingar som skall biläggas ansökan om koncession. Observera att handlingarna är preliminära och att de skall godkännas av Finansinspektionen och kommunfullmäktige innan koncessionen slutligen beviljas:

(bilagorna här ej tryckta)

- Bolagsordning *(bilaga 5)*
- Verksamhetsplan inklusive budgeterad balans- och resultaträkning *(bilaga 6)*
- Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings kapitalbas *(bilaga 7)*
- Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings ledning och styrelse *(bilaga 8)*
- Försäkringstekniska riktlinjer *(bilaga 9)*
- Utkast till placeringsriktlinjer *(bilaga 10)*

När väl koncessionsansökan är beviljad skall bolaget enligt Försäkringsrörelselagen registreras inom 6 månader. Koncernstyrelsen föreslås därför att hemställa hos kommunfullmäktige om att slutgiltigt godkänna bildande och registrering av bolaget.

Konsulternas synpunkter

Söderberg & Partners är ett relativt nystartat konsultbolag med personal företrädesvis från Carnegie och Max Matthiessen. Bolaget har gjort en mycket omfattande utredning av hela pensionskuldsproblematiken inom koncernen. I rapporten utgår man från nuvarande situation i koncernen med skuldföring av pensionsåtagandet. Därefter beskriver man situationen om man i stället skulle flytta över skulden till ett egenägt livförsäkringsbolag. De båda alternativen ställs sedan mot varandra.

Söderberg & Partners analys tillstyrker den föreslagna rekommendationen presenterad i rapporten "Förslag på framtida hantering av Stockholms Stads-hus AB:s pensionsskuld".

Följande slutsatser dras också

- att koncernen har möjlighet att spara ca 11 mnkr om året genom att bilda ett eget livförsäkringsbolag,
- att koncernen har möjlighet att minimera stora delar av de risker som finns i dagens hanterande av pensionsåtagandet genom att placera tillgångarna i det egna försäkringsbolaget så att de samvarierar med förändringarna i värdet på pensionsåtagandet,
- att det kan finnas andra positiva icke kvantifierbara effekter av en central hantering av pensionsfrågan inom koncernen.

En sammanfattning av Söderberg & Partners rapport redovisas i detta ärende - *bilaga 1 (här ej tryckt)*. Den fullständiga rapporten kan vid behov rekvireras av koncernledningen.

Hewitt/Löneanalyser AB:s utlåtande är skrivet av Björn Nilsson, tidigare chefsaktuarie på Alecta och en av experterna i Försäkringsföretagsutredningen, som föreslagit hur det Europeiska tjänstepensionsdirektivet ska införas i svensk lag (SOU 2004:101) - *bilaga 2 (här ej tryckt)*.

Björn Nilsson anser att förslaget om att trygga tjänstepensionerna i Stockholms Stadshus AB genom ett eget livförsäkringsbolag, är adekvat och riktigt och baserat på väsentliga överväganden om koncernens hantering av tjänstepensionernas risker och kostnader.

I utlåtandet framhålls framförallt de nya redovisnings- och lagregler som snart kommer att gälla fullt ut inom Sverige och EU. De nya reglerna gör att fördelarna med ett eget livförsäkringsbolag blir ännu tydligare jämfört med tidigare. Behovet av att placera tillgångar så att de samvarierar med värdet på pensionsåtagandet ökar. Fördelarna med ett eget försäkringsbolag, i förhållande till pensionsstiftelser och försäkringsföreningar, är att bolaget kan utgöra en tydlig del i koncernstrukturen. Skillnaderna mellan de olika formerna för pensionstryggande tenderar också att bli mindre på grund av införandet av det europeiska tjänstepensionsdirektivet. De nya redovisningsreglerna är dessutom olika för Stockholms Stadshus AB och dotterbolagen. Stockholms Stadshus AB skall redovisa pensionskulden enligt RR29 och dotterbolagen enligt tryggandelagen. Enligt RR29 skall pensionsåtagandet marknadsvärderas vilket (ännu) inte är fallet enligt tryggandelagen. Detta kan i viss mån förklara några av dotterbolagens motvilja till förslaget.

KPMG instämmer även de i den ursprungliga rekommendationen att bilda ett livförsäkringsbolag. Bolaget framhåller möjligheten att själv behålla kontrollen över kapitalet jämfört med om försäkrings i stället skulle köpas på den öppna marknaden. Man lyfter också fram den förändrade lagstiftningen på området som ett argument för att bilda ett livförsäkringsbolag jämfört med en understödsförening (pensionskassa) eller en stiftelse – *bilaga 3 (här ej tryckt)*.

Ernst & Young anser att bildandet av ett försäkringsbolag för tryggande av koncernens samlade pensionsåtagande sannolikt innebär att koncernen kan uppnå en förbättrad kontroll av pensionsåtagandet. De anser även att genom att sammanföra kollektiven kan en bättre riskutjämning skapas. I ett sammanhållet försäkringsbolag skapas möjligheter att tillämpa samma aktuariella antagande för hela kollektiv med likartade förutsättningar. Den aggregerade pensionskulden kan på ett lättare sätt projiceras samt modelleras för att skapa

en bättre kunskap rörande pensionsskuldens utveckling – *bilaga 4 (här ej tryckt)*.

Mot bakgrund av detta anser bolaget att ett till 100 % ägt vinstdrivande livförsäkringsbolag att rekommendera. Man tillägger också att mer arbete måste läggas ned på ett antal olika områden innan ett livförsäkringsbolag kan sjösättas, bland annat följande.

- demografiska förhållanden, exempelvis livslängdsantaganden, insjuknandintensitet etc. måste analyseras mer ingående,
- mer arbete bör läggas ned på hur tillgångar och skulder bör matchas,
- utarbeta en mer detaljerad budget,
- utreda behovet av att förvärva ett eget försäkringssystem,
- rekrytera personal,
- förbereda handlingar för koncession.

Majoriteten av de föreslagna åtgärderna är redan påbörjade eller behandlade i Söderberg & Partners analys av ärendet. Resterande punkter kommer att behandlas under förutsättning att processen med att bilda ett livförsäkringsbolag skall fortsätta.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret där det beretts av ekonomiavdelningen. Ekonomiavdelningen har deltagit som referent under den tid som ansökningshandlingarna arbetats fram och då svarat för att ett kommunkoncernperspektiv arbetats in i upplägget av Livbolaget.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Processen med att bilda ett livbolag har nu framskridit så långt att Finansinspektionen har uttalat sig om de handlingar som krävs för att erhålla koncession att starta livbolag. Villkoren för ett godkännande är uppfyllda.

Verksamhetsplanen har jämfört med ursprungsförslaget modifierats något (förenklat), liksom bolagsordningen, för att anpassas till gällande lagstiftning.

Finanspolicyn har utformats inom ramen för den finanspolicy som gäller för hela kommunkoncernen och med hänsyn tagen till gällande lagstiftning. Finansenheten inom SLK föreslås vara den enhet som utför de finansiella transaktionerna, förslag till avtal framgår av bilaga 5.

De tilltänkta styrelsemedlemmarna har påbörjat styrelsearbetet genom ett interimistiskt arbete och därvid erhållit utbildning i styrelsearbete för livbolag och deltagit i arbetet med att framställa de dokument som Finansinspektionen begär.

Bolaget föreslås inledningsvis ha en person anställd. Uppgifter som kräver specialistkompetens sköts genom upphandlade tjänster. Erforderliga upphandlingar har, i avvaktan på att livbolaget blir en egen juridisk person, genomförts genom Stockholms Stadshus AB:s försorg.

Det är ett relativt omfattande material av i huvudsak teknisk karaktär som Finansinspektionen kräver för att bevilja koncession. Utöver de handlingar som presenteras i bilagor 2 - 6, och som Finansinspektionen uttalat sig om, föreligger ett antal policys som styrelsen för S:t Erik Liv kommer att fatta beslut om, och som i dagsläget föreligger i utkast.

Handlingar som bifogas, och som Finansinspektionen har godkänt:

- Bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring
- Verksamhetsplan för S:t Erik Livförsäkring inklusive budgeterad resultat- och balansräkning
- Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring
- Förslag till avtal avseende utförande av finansiella transaktioner

Beträffande bolagets kapitalbas föreslås bolaget få ett aktiekapital om 100 mnkr. Detta uppfyller väl Finansinspektionens krav på solvens i förhållande till det pensionsåtagande som koncernen Stockholms Stadshus AB har. Stockholms Stadshus AB föreslås teckna samtliga aktier.

Med aktuariella tjänster avses de beräkningar av försäkringsmatematisk karaktär som förekommer i all försäkringsverksamhet.

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget till bildandet av livbolaget S:t Erik Livförsäkring.

Stadsledningskontoret ser som största fördel med upplägget med ett livbolag möjligheten till effektivisering av hanteringen av koncernen Stockholms Stadshus AB:s pensionssskuld. För närvarande kan pensionsutfästelser till en och samma individ finnas i olika bolag vilket försvårar den rent administrativa hanteringen. Genom att föra samtliga pensionsförpliktelser till ett gemensamt Livbolag förenklas den administrativa hanteringen av pensionerna samtidigt som koncernen får en bättre överblick över koncernens pensionsförpliktelser. En annan fördel är att kompetensen inom detta komplexa verksamhetsområde samlas till ett och samma ställe vilket borgar för en enhetlig hantering och samordning av pensionsåtaganden för olika individer.

Stadsledningskontoret kan också konstatera att det kan finnas anledning att dra lärdom av det nu föreslagna upplägget för hanteringen av stadens egen pensionssskuld.

Bilagor

1. Koncernstyrelsens ärende Dnr 2004/19/16 och protokollsutdrag från beslut 2005-10-24
2. Bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring

3. Verksamhetsplan för S:t Erik Livförsäkring inklusive budgeterad resultat- och balansräkning
4. Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring
5. Förslag till avtal avseende utförande av finansiella transaktioner
6. Förslag till styrelse och ledning för S:t Erik Livförsäkring

Bildandet av S:t Erik Livförsäkring AB

Förslag till beslut

Koncernstyrelsen föreslås besluta

A. För egen del att

1. uppdra åt koncernledningen att påbörja ansökan om koncession för S:t Erik Livförsäkring AB,
2. uppdra åt koncernledningen att genomföra upphandling av kapitalförvaltning, administrativa tjänster, redovisningstjänster och aktuariella tjänster för S:t Erik Livförsäkring AB.

B. Hemställa att kommunfullmäktige beslutar att

1. slutgiltigt godkänna ansökningshandlingarna innan Finansinspektionen beviljar koncessionen,
2. fastställa förslag till bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring AB,
3. uppdra åt Stockholms Stadshus AB att verkställa registrering av S:t Erik Livförsäkring AB efter beviljad koncession.

Stockholm 8 mars 2005

Bosse Sundling

Gull Axén

Ärendet

I ärendet ”Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionsskuld” fattade koncernstyrelsen den 28 oktober 2004 beslut om att

1. godkänna förslag till pensionspolicy för koncernen Stockholms Stadshus AB,
2. uppdra åt Stockholms Stadshus AB att genomföra samordnad upphandling av pensionsadministration som skall gälla för koncernens samtliga bolag,
3. uppdra åt koncernledningen att vidare utreda frågorna om minskning av riskspridning av pensionsåtagandena i koncernens bolag och hur förvaltning av pensionsåtagandena ska ske.

Koncernledningen har nu utrett frågan ytterligare och kommit fram till att det ursprungliga utredningsförslaget om att starta ett eget livförsäkringsbolag står fast. Koncernledningen har sedan koncernstyrelsens förra beslut anlitat fyra olika konsultföretag som alla lämnat synpunkter som stödjer förslaget. Argumenten för att starta ett livförsäkringsbolag har också förstärkts ytterligare.

Konsulternas synpunkter

Söderberg & Partners är ett relativt nystartat konsultbolag med personal företrädesvis från Carnegie och Max Matthiessen. Bolaget har gjort en mycket omfattande utredning av hela pensionskuldsproblematiken inom koncernen. Rapporten är på 66 sidor. I rapporten utgår man från nuvarande situation i koncernen med skuldföring av pensionsåtagandet. Därefter beskriver man situationen om man i stället skulle flytta över skulden till ett egenägt livförsäkringsbolag. De båda alternativen ställs sedan mot varandra.

Söderberg & Partners analys tillstyrker den föreslagna rekommendationen presenterad i rapporten "Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionskulds".

Följande slutsatser dras också

- att koncernen har möjlighet att spara ca 11 Mkr om året genom att bilda ett eget livförsäkringsbolag,
- att koncernen har möjlighet att minimera stora delar av de risker som finns i dagens hanterande av pensionsåtagandet genom att placera tillgångarna i det egna försäkringsbolaget så att de samvarierar med förändringarna i värdet på pensionsåtagandet,
- att det kan finnas andra positiva icke kvantifierbara effekter av en central hantering av pensionsfrågan inom koncernen.

En sammanfattning av Söderberg & Partners rapport finns som en bilaga till detta ärende (*bilaga 1*). Den fullständiga rapporten kan vid behov rekvireras av koncernledningen.

Hewitt/Löneanalyser AB:s utlåtande (*bilaga 2*) är skrivet av Björn Nilsson, tidigare chefsaktuarie på Alecta och en av experterna i Försäkringsföretagsutredningen, som föreslagit hur det Europeiska tjänstepensionsdirektivet ska införas i svensk lag (SOU 2004:101).

Björn Nilsson anser att förslaget om att trygga tjänstepensionerna i Stockholms Stadshus AB genom ett eget livförsäkringsbolag, är adekvat och riktigt och baserat på väsentliga överväganden om koncernens hantering av tjänstepensionernas risker och kostnader.

I utlåtandet framhålls framförallt de nya redovisnings- och lagregler som snart kommer att gälla fullt ut inom Sverige och EU. De nya reglerna gör att fördelarna med ett eget livförsäkringsbolag blir ännu tydligare jämfört med tidigare. Behovet av att placera tillgångar så att de samvarierar med värdet på pensionsåtagandet ökar. Fördelarna med ett eget försäkringsbolag, i förhållande till pensionsstiftelser och försäkringsföreningar, är att bolaget kan utgöra en tydlig del i koncernstrukturen. Skillnaderna mellan de olika formerna för pensionstryggande tenderar också att bli mindre på grund av införandet av det europeiska tjänstepensionsdirektivet. De nya redovisningsreglerna är dessutom olika för Stockholms Stadshus AB och dotterbolagen. Stockholms Stadshus AB skall redovisa pensionskulden enligt RR29 och dotterbolagen enligt tryggandelagen. Enligt RR29 skall pensionsåtagandet marknadsvärderas vilket (ännu) inte är fallet enligt tryggandelagen. Detta kan i viss mån förklara några av dotterbolagens motvilja till förslaget.

KPMG instämmer även de i den ursprungliga rekommendationen att bilda ett livförsäkringsbolag. Bolaget framhåller möjligheten att själv behålla kontrollen över kapitalet jämfört med om försäkrings i stället skulle köpas på den öppna marknaden. Man lyfter också fram den förändrade lagstiftningen på området som ett argument för att bilda ett livförsäkringsbolag jämfört med en understödsförening (pensionskassa) eller en stiftelse.

Ernst & Young anser att bildandet av ett försäkringsbolag för tryggande av koncernens samlade pensionsåtagande sannolikt innebär att koncernen kan uppnå en förbättrad kontroll av pensionsåtagandet. De anser även att genom att sammanföra kollektiven kan en bättre riskutjämning skapas. I ett sammanhållet försäkringsbolag skapas möjligheter att tillämpa samma aktuariella antagande för hela kollektiv med likartade förutsättningar. Den aggregerade pensionskulden kan på ett lättare sätt projiceras samt modelleras för att skapa en bättre kunskap rörande pensionsskuldens utveckling.

Mot bakgrund av detta anser bolaget att ett till 100 % ägt vinstdrivande livförsäkringsbolag att rekommendera. Man tillägger också att mer arbete måste läggas ned på ett antal olika områden innan ett livförsäkringsbolag kan sjasättas, bland annat följande

- demografiska förhållanden, exempelvis livslängdsantaganden, insjuknandeintensitet etc. måste analyseras mer ingående
- mer arbete bör läggas ned på hur tillgångar och skulder bör matchas
- Utarbeta en mer detaljerad budget
- Utredda behovet av att förvärva ett eget försäkringssystem
- Rekrytera personal
- Förbereda handlingar för koncession

Majoriteten av de föreslagna åtgärderna är redan påbörjade eller behandlade i Söderberg & Partners analys av ärendet. Resterande punkter kommer att behandlas under förutsättning att processen med att bilda ett livförsäkringsbolag skall fortsätta.

Koncernledningens förslag

I den ursprungliga rapporten "Förslag på framtida hantering av Stockholms Stadshus AB:s pensionsskuld" fördes följande argument fram som skäl för att starta ett egenägt livförsäkringsbolag

- Genom att en särskild juridisk enhet skapas som har som sin huvudsakliga uppgift att hantera koncernens pensionsåtagande erhålls förutsättningar för att bygga upp den specialistkompetens som tidigare saknats centralt i koncernen. Den särskilda enheten gör också att hanteringen av koncernens pensioner samordnas och struktureras. Därmed blir det också enklare att hålla en jämnare och högre kvalitet på själva pensionsadministrationen jämfört med idag.
- När man slår ihop koncernens samtliga pensionsåtaganden i en juridisk enhet innebär detta att de enskilda riskerna hos dotterbolagen kan slås samman och delvis ta ut varandra. Tillgångarna i bolaget kan också placeras så att de får samma duration som själva pensionsåtagandet.
- Pensionsåtagandet inom koncernen kommer att ha en likviditetspåverkande effekt i samband med att pensionerna skall betalas ut. Speciellt då de många fyrtitalisterna går i pension. Genom att fondera medel för dessa utbetalningar redan idag i en särskild juridisk enhet kan koncernen visa på ett stort ansvarstagande. Likviditetsbördan för redan gjorda pensionsåtaganden flyttas inte längre fram till kommande generationer.
- Då alternativkostnaden för finansieringen av ett eget livförsäkringsbolag är lika med låneräntan är sannolikheten mycket stor att medlen kan förränta sig bättre med en mer ändamålsenlig förvaltning.

Till dessa argument har de fyra konsultbolagen nu tillfört ytterligare ett par fördelar

- Genom att föra över tillgångar motsvarande pensionsåtagandet till en egen juridisk person kan medlen placeras så att de samvarierar med nuvärdet av det framtida pensionsåtagandet. Därmed minskar risken med pensionskulden betydligt.
- De nya redovisnings- och lagreglerna som snart kommer att gälla fullt ut inom Sverige och EU gör att behovet av att fondera pensionsmedel motsvarande pensionsåtagandet ökar eftersom pensionskulden skall marknadsvärderas vid varje rapporteringstillfälle.

Sammanfattningsvis kan konstateras att argumenten för att starta ett eget livförsäkringsbolag består och har förstärkts. Koncernledningen föreslår därför att processen fortsätter enligt ursprungsförslaget. Det vill säga att starta ett livförsäkringsbolag, med ett fåtal anställda och där majoriteten av arbetsuppgifterna köps av externa leverantörer.

Samtliga nu gällande avtal med koncernens pensionsadministratörer löper ut till årsskiftet 2005/2006. Därmed bör tidsplanen för startandet av ett livbolag anpassas till

denna tidpunkt. För att starta ett livförsäkringsbolag krävs koncession. Själva handläggningstiden av ett koncessionsärende hos Finansinspektionen tar upp till ett halvår. Därtill skall också läggas förberedelsetid innan ansökan och förberedelser för uppstart efter beviljad koncession.

Innan verksamheten kan komma igång krävs också att samtliga de tjänster som enheten skall köpa in externt också har upphandlats. En normal upphandlingsprocess enligt Lagen om offentlig upphandling tar minst sex månader i anspråk. Därmed krävs föreslås koncernstyrelsen godkänna att upphandlingsarbetet påbörjas innan en koncession är beviljad och innan det faktiska bolaget är bildat.

Koncernledningen föreslår att arbetet med att ansöka om koncession påbörjas snarast möjligt. Eftersom en koncessionsansökan är en relativt omfattande process sker godkännandet ofta genom en dialog med Finansinspektionen. Av det skälet är det omöjligt att redan innan ansökningsprocessen fastslå samtliga villkor för livbolagets framtida verksamhet. För att få till stånd en koncession som uppfyller både Finansinspektionens och ägarnas samtliga krav föreslås därför att koncernstyrelsen hemställer hos kommunfullmäktige om slutgiltigt godkännande av ansökningshandlingarna innan Finansinspektionen beviljar koncessionen.

Följande bilagor till detta ärende, är sådana handlingar som skall biläggas ansökan om koncession. Observera att handlingarna är preliminära och att de skall godkännas av Finansinspektionen och kommunfullmäktige innan koncessionen slutligen beviljas:

- Bolagsordning (*bilaga 5*)
- Verksamhetsplan inklusive budgeterad balans- och resultaträkning (*bilaga 6*)
- Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings kapitalbas (*bilaga 7*)
- Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings ledning och styrelse (*bilaga 8*)
- Försäkringstekniska riktlinjer (*bilaga 9*)
- Utkast till placeringsriktlinjer (*bilaga 10*)

När väl koncessionsansökan är beviljad skall bolaget enligt Försäkringsrörelselagen registreras inom 6 månader. Koncernstyrelsen föreslås därför hemställa hos kommunfullmäktige om att slutgiltigt godkänna bildande och registrering av bolaget.

Bilagor

1. Sammanfattning av konsultrapport, Söderberg & Partners
2. Utlåtande, Hewitt/Löneanalyser AB
3. Utlåtande, KPMG
4. Utlåtande, Ernst & Young
5. Bolagsordning
6. Verksamhetsplan inklusive budgeterad balans- och resultaträkning
7. Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings kapitalbas
8. Förslag till utformning av S:t Erik Livförsäkrings ledning och styrelse
9. Försäkringstekniska riktlinjer
10. Utkast till placeringsriktlinjer

Nr 4/2005

**Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 24 oktober 2005**

Justerat 2005-10-26

Annika Billström

Lotta Edholm

§ 3. Bildandet av S:t Erik Livförsäkring AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande 2005-03-08 (*bordlagt 2005-06-13*).

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. uppdra åt koncernledningen att påbörja ansökan om koncession för S:t Erik Livförsäkring AB,
2. uppdra åt koncernledningen att genomföra upphandling av kapitalförvaltning, administrativa tjänster, redovisningstjänster och aktuariella tjänster för S:t Erik Livförsäkring AB.

Koncernstyrelsen beslöt hemställa att kommunfullmäktige beslutar att

1. slutgiltigt godkänna ansökningshandlingarna innan Finansinspektionen beviljar koncessionen,
2. fastställa förslag till bolagsordning för S:t Erik Livförsäkring AB,
3. uppdra åt Stockholms Stadshus AB att verkställa registrering av S:t Erik Livförsäkring AB efter beviljad koncession.

Vid protokollet:

Joachim Quiding

Rätt utdraget intygas:

Sara Feinberg

BOLAGSORDNING FÖR S:T ERIK LIVFÖRSÄKRING AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är S:t Erik Livförsäkring AB.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

§ 3 Verksamhet

Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att meddela direkt livförsäkring av nedanstående slag för risker hänförliga till verksamhet bedriven av

- 1) Stockholms kommun,
- 2) av kommunen direkt eller indirekt ägda bolag eller bolag där kommunen direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande,
- 3) stiftelser där kommunen utser majoriteten av stiftelsens styrelseledamöter eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande.

Tjänstepensionsförsäkring enligt pensionsplan i gällande kollektivavtal

(klass 1a)

Tilläggsförsäkring till tjänstepensionsförsäkring enligt klass 1a

(klass 1b)

All verksamhet kommer att bedrivas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

§ 4 Aktiekapital

Bolagets aktiekapital ska vara lägst 100 000 000 kronor och högst 400 000 000 kronor.

§ 5 Aktiens värde

Aktie ska lyda på 1 000 kronor.

§ 6 Styrelsen

Styrelsen ska bestå av lägst fyra och högst tio ledamöter och högst tio suppleanter. Stockholms kommunfullmäktige väljer ledamöter och suppleanter samt bland dessa ordförande och vice ordförande för tiden från ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas till tiden vid slutet av den bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige.

Utöver vad som stadgas i första stycket ska Stockholms Stadshus AB utse en av ledamöterna i styrelsen som ska ha till särskild uppgift att vaka över att försäkringstagnas intressen beaktas.

Styrelsen är beslutför när de vid sammanträdet närvarande ledamöterna uppgår till minst två tredjedelar av hela antalet ledamöter.

Såsom styrelsens beslut gäller den mening för vilken vid sammanträde mer än hälften av de närvarande röstar eller vid lika röstetal den mening som ordföranden ansluter sig till. Om styrelsen inte är fulltalig, får beslut anses föreligga endast om fler än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter har röstat för beslutet.

§ 7 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte bokföring, koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, väljer bolagsstämman en revisor och en revisorssuppleant. Revisor och suppleant ska vara auktoriserade revisorer. Uppdraget som revisor och suppleant gäller till slutet av den bolagsstämma enligt försäkringsrörelselagen (1982:713) 10 kap. 1 § som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

Stockholms kommunfullmäktige väljer en lekmannarevisor och en suppleant för denna, dock längst till slutet av den bolagsstämma enligt försäkringsrörelselagen (1982:713) 11 kap. 1 § och 2 § som hålls året efter det år då allmänna val till fullmäktige förrättas nästa gång.

§ 8 Kallelse

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till varje aktieägare tidigast fyra och senast två veckor före stämma.

§ 9 Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma ska hållas en gång om året senast under maj månad.

På ordinarie bolagsstämma ska följande ärenden förekomma till behandling.

- 1) Val av ordförande vid stämman samt utseende av protokollförare.
- 2) Upprättande och godkännande av röstlängd.
- 3) Val av justeringsmän.
- 4) Godkännande av dagordningen.
- 5) Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad.
- 6) Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse och lekmannarevisorns granskningsrapport.
- 7) Beslut om fastläggande av resultaträkningen och balansräkningen.
- 8) Beslut om dispositioner av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
- 9) Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören.
- 10) Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter
- 11) Val av försäkringstagarrepresentant.

- 12) Val av revisorer och revisorssuppleanter.
- 13) Anteckning om Stockholms kommunfullmäktiges val av lekmannarevisor och suppleant.
- 14) Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer.
- 15) Övriga ärenden, som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen eller bolagsordningen.

§ 10 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 11 Röstetal

Vid bolagsstämma får envar röstberättigad rösta för fulla antalet av honom ägda och företrädda aktier.

§ 12 Vinstdisposition

Bolagets årsvinst står, om inte annat följer av lag eller med stöd därav utfärdad föreskrift, till bolagsstämmans förfogande.

§ 13 Förlusttäckning

Bolagets förlust skall i första hand täckas med fritt eget kapital och i andra hand genom minskning av reservfond och överkursfond.

§ 14 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av den eller dem inom eller utom styrelsen som styrelsen därtill utser.

§ 15 Hembud

Har aktie övergått till person, som inte förut är aktieägare i bolaget, ska aktien genast hembjudas Stockholms kommun till inlösen genom skriftlig anmälan hos bolagets styrelse. Åtkomsten av aktien ska därvid styrkas samt, där aktien övergått genom köp, uppgift lämnas om den betingade köpeskillingen.

När anmälan gjorts om akties övergång, ska styrelsen genast skriftligen meddela detta till kommunen med anmodan att om den önskar begagna sig av lösningsrätten skriftligen framställa lösningsanspråk hos bolaget inom två månader, räknat från anmälan hos styrelsen om akties övergång.

Lösenbeloppet ska motsvara, där fånet är köp, av köpeskillingen, men eljest av belopp, som i brist av åsämjande, bestäms i den ordning lag (1999:116), om skiljeförfarande stadgar. Lösenbeloppet ska erläggas inom en månad från den tidpunkt, då lösenbeloppet blev bestämt.

Om kommunen inte inom stadgad tid framställer lösningsanspråk eller lösen inte erläggs inom föreskriven tid, äger den, som gjort hembudet, att bli registrerad för aktien.

§ 16 Yttrande

Stockholms kommunfullmäktige ska ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 17 Ändring i bolagsordning

Denna bolagsordning får inte ändras utan Stockholms kommunfullmäktiges medgivande.

Bilaga 3

2006-06-30

VERKSAMHETSPLAN FÖR S:T ERIK LIVFÖRSÄKRING AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Företaget och dess affärsidé	
Företagets vision	
Affärsidé	
Marknaden	
Produktportfölj	
Ålderspension	
Efterlevandepension.....	
Premiebefrielseskydd.....	
Avgifter och bolagets intäkter.....	
Premier	
Återförsäkring	
Organisation	
Företagsledning.....	
Aktuariella beräkningar – Premie och skuldberäkning	
Riskhantering.....	
Kapitalförvaltning.....	
Ekonomifunktion	
Kapitalplaceringsstrategi	
Risker i verksamheten.....	
Operativa risker/affärsrisker	
Försäkringsrisker	
Finansiella risker.....	
Framtida affärsmöjligheter.....	
Försäkra stadens pensionsåtagande enligt PFA och PA-KL	
Försäkra ITP-planen inom bolagskoncernen	
Erbjuda ett placeringsalternativ till de fonder som kan väljas enligt det individuella valet i PFA, PFA-Fastigo m fl.	
Erbjuda gruppförsäkringar för stadens anställda.....	
Försäkring av stadens och bolagskoncernens kollektivavtalsreglerade försäkringar ..	
Prognostiserad balans- och resultaträkning	

Företaget och dess affärsidé

Företagets vision

Att, med nytänkande som drivkraft, hantera bolagskoncernens pensionsåtaganden på ett så rationellt och kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Affärsidé

Företaget ska, till lägsta möjliga kostnad, ha fullständig kontroll över bolagskoncernens pensionsåtaganden och pensionsutbetalningar. Samtidigt ska avkastningen på företagets förvaltade kapital optimeras i förhållande till den risk som ägarna är beredda att ta.

Marknaden

Företagets kunder är i första hand Stockholms Stadshus AB med dotterbolag. Genom koncernens pensionspolicy garanteras att samtliga koncernbolag utnyttjar företagets tjänster.

Den totala marknaden är genom företagets bolagsordning begränsad till att omfatta Stockholms stad med intressebolag samt stiftelser där staden utser en eller flera ledamöter. Företagets primära fokus de första verksamhetsåren skall dock vara att försäkra tjänstepensionsavtal enligt PFA, PFA-Fastigo, PA-KL och PA-KFS för Stockholms Stadshus AB med dotterbolag.

Vid ingången av år 2006 var detta åtagande i bolagskoncernen värderat till 1 185 miljoner kronor enligt RR 29. Den årliga premievolymen beräknas till omkring 25 miljoner kronor. Av koncernens ca 15 bolag står fyra bolag för 81 % av den totala pensionsskulden. Dessa bolag är Stockholm Vatten AB, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder samt AB Stockholmshem. Inom koncernen finns det ett 10-tal olika pensionsavtal varav PA-KL är störst med 61,7 % av åtagandet. Därefter kommer PFA-Fastigo och PA-KFS.

Företaget har också stora möjligheter att på sikt utöka sitt verksamhetsområde till att omfatta andra delar av koncernen samt att försäkra andra typer av risker och åtaganden. Dessa möjligheter beskrivs vidare under *Framtida affärsmöjligheter*.

Produktportfölj

Företagets målsättning är att tillhandahålla kostnadseffektiva försäkringslösningar för samtliga de behov som finns inom ramen för PA-KL, PFA, PFA-Fastigo samt PA-KFS vilka huvudsakligen kan delas upp i följande kategorier;

- *Ålderspension till den försäkrade* (Tidigare fribrev och livräntor, befintliga pensionärer samt nu aktiva)
- *Efterlevandepension till barn och vuxen* (livförsäkring)
- *Premiefrielseförsäkring* (sjukförsäkring)

Ålderspension

Ålderspension till den försäkrade är en s.k. ”sparförmån”, vilket innebär att varje premie som betalas in bildar efter avdrag för försäkringsbolagets avgifter en garanterad förmån. Det totala kapital som successivt ackumuleras genom en serie av premiebetalningar, motsvarar vid varje tillfälle det kapitalvärde som ska täcka försäkrade förmåner. Om de tillgångar hos bolaget som är avsedda täcka kapitalvärdet av de förpliktelser som motsvaras av de förmåner som de försäkrade har rätt till enligt kollektivavtalet ej vore tillräckliga, eller om bolaget på annat håll hamnade i trångmål, skulle det gentemot de försäkrade anställda ytterst vara arbetsgivaren som skulle ansvara för att skjuta till resterande medel. Ett eventuellt överskott hos bolaget å andra sidan kan komma arbetsgivaren till del genom återbäring eller ägaren genom vinstutdelning. Överskott kan också komma att utbetalas till ersättningsberättigade om så är avtalat.

Efterlevandepension

Efterlevandepension *till vuxen och barn* är s.k. ”riskförmåner”. Det innebär att skyddet gäller så länge som premie betalas, dock längst till den försäkrades pensionsålder. I vissa försäkringsformer gäller ett skydd även efter pensionsåldern. Försäkringen innehåller inget eller, om försäkringen ger rätt till fribrev, bara en mindre del sparande jämfört med ålderspension. Om den anställde avlider under tiden som premiebetalning pågår eller försäkringsskyddet gäller i övrigt betalas pension ut till insatt förmånstagare inom ramen för de regler som gäller i IL.

Efterlevandepension kompletteras också med ett engångsbelopp vid dödsfall, TGL.

Premiefrielseskydd

Premiefrielseskydd innebär att om den anställde blir arbetsoförmögen till minst 25 % på grund av sjukdom eller olycksfall befrias arbetsgivaren helt eller delvis från att betala premier för de försäkringsförmåner som ingår i den anställdes försäkring. Premiefrielseskyddet börjar gälla när den försäkrade varit sjukskriven i minst 90 dagar. Ersättningen är proportionell till graden av arbetsoförmåga och gäller så länge arbetsoförmågan består, dock längst fram till uppnådd pensionsålder.

Avgifter och bolagets intäkter

De avgifter som ett livförsäkringsbolag normal tar ut kan t.ex. vara;

- Kapitalavgift på det förvaltade kapitalet
- Premieavgift på engångsinsättningar eller löpande insättningar
- Avgifter i samband med utbetalning av försäkringsersättningar

Avgifter som tas ut på det försäkrade kollektivet utgör intäkter för bolaget och skall bl.a. täcka bolagets kostnader för att driva försäkringsrörelsen.

Kapitalavgiften ligger bland försäkringsbolagen på den öppna marknaden ofta i intervallet 0,25 - 0,75 % per år av det förvaltade kapitalet. Vid ett förvalt kapital på 1 028 miljoner kronor behöver det St Erik Livförsäkring ta ut en förvaltningsavgift på 0,65 % av det förvaltade kapitalet för att täcka sina kostnader.

Premieavgiften på den öppna försäkringsmarknaden varierar men ett riktvärde torde vara ett intervall mellan 0% och 5% på premien. Avgiften skall bl.a. täcka kostnader i samband med premieuppbörden samt försäljningskostnader som t.ex. provisioner. För Stockholm stad skulle en engångsinlösning av de förpliktelser som S:t Erik Livförsäkring avser att försäkra betinga en avgift på åtminstone 15 000 000 kr till ett externt försäkringsbolag om bolagskoncernen valde en sådan lösning. Beräkningar visar att ett livbolag inom den egna koncernen skulle behöva ta ut en avgift som är väsentligt lägre, och som endast skulle motsvara driftskostnader i det egna livförsäkringsbolaget, givet de ambitionsnivåer som uppställts för detta bolag.

Premier

De premier bolaget tar in skall täcka framtida kostnader och förpliktelser som kan tänkas uppkomma genom ingångna försäkringsavtal, samt i förkommande fall eventuella marginaler.

Återförsäkring

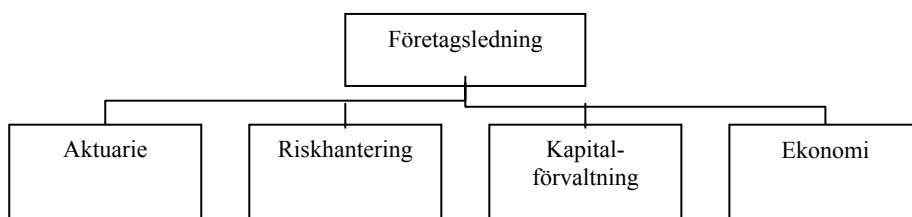
I den verksamhet som avses bedrivs i detta försäkringsbolag uppstår normalt inget behov av att teckna återförsäkring eftersom riskerna är relativt små i förhållande till affärens volym.

De försäkringstekniska riktlinjerna ska dock innehålla bestämmelser om återförsäkring.

Organisation

Företagets verksamhet kan delas upp i följande funktioner

- Företagsledning
- Aktuariella beräkningar – Premie och beräkningar av avsättningsbehov
- Riskhantering
- Kapitalförvaltning
- Ekonomifunktion

Företagsledning

Dagens administration av pensionskulden inom bolagskoncernen sker utan några större administrativa insatser av den egna organisationen. Personalenheterna inom dotterbolagen rapporterar löpande in underlag till de externa administratörerna som sedan sköter samtliga arbetsuppgifter i övrigt. Även framledes är det tänkt att administratören skall fortsätta att utföra sitt arbete så som tidigare med bolagen inom koncernen som uppdragsgivare. Livbolaget betalar ut sin ersättning månatligen genom att betala en avisering från administratören på ett belopp som motsvarar pensionsutbetalningarna. Därutöver behövs det en ekonomifunktion, en funktion som utför aktuariella beräkningar inklusive premieberäkningar, vissa stabstjänster för juridik/rapportering och tekniska frågor samt förvaltning av företagets ekonomiska tillgångar. Samtliga dessa tjänster är tänkta att utföras externt. Därför är målsättningen att själva livbolaget bara behöver bemannas med en anställd.

Som tidigare nämnts är företagets målsättning att strukturera upp arbetet och höja kvaliteten på det arbete som utförs. Huvuduppgiften för företagets VD är att sköta den löpande förvaltningen enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelat. Eftersom allt rutinarbete är utlagt hos underentreprenörer blir en viktig uppgift för företagsledningen att bevaka så att kvaliteten på det arbete som underentreprenörerna tillhandahåller håller en hög nivå. För att inte vara helt beroende av en enskild individ i företagsledningen skall det finnas fungerande back up-rutiner som kan sättas in vid behov.

Aktuariella beräkningar – Premie och skuldberäkning

Enligt Försäkringsrörelselagen måste företaget också ha en aktuarie som ansvarar för de försäkringstekniska beräkningarna. Aktuarien arbetar fortlöpande med premieberäkning, fastställande och kontroll av de försäkringstekniska avsättningarna, företagets försäkringstekniska riktlinjer samt uppföljning av det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. Aktuarien ska också fortlöpande följa upp gjorda pensionskuldsvärderingar och det försäkringstekniska utfallet samt göra långsiktiga prognoser över likviditet och pensionsåtagandets storlek, premieinkomster samt utbetalningar av försäkringsersättning.

Riskhantering

Som en separat funktion ska företaget också ha en enhet som arbetar med finansiell riskhantering. Enheten skall ha kontinuerlig kontroll över värdeutvecklingen på bolagets placeringstillgångar och åtagande. Enheten ska kontinuerligt skicka ut riskrapporter som innehåller information om värdeutveckling, bolagets solvenskvot och andra nyckeltal samt resultatet från gjorda stresstest. Vid behov ska enheten också ge förslag på förändring av bolagets placeringsriktlinjer och placeringsinstruktion.

Kapitalförvaltning

Tjänsten bör köpas externt. Kapitalet ska förvaltas i enlighet med Stockholms stads och Stockholms Stadshus AB:s finanspolicys, företagets placeringsriktlinjer, placeringsinstruktion och Försäkringsrörelselagen. Företagets placeringsriktlinjer ska utformas så att avkastningen optimeras i förhållande till den risk som företagets ägare är beredda att ta. Utöver placeringsriktlinjerna anger Försäkringsrörelselagen också gränser för hur stor andel av tillgångarna som får investeras i olika riskslag.

Ekonomifunktion

De löpande ekonomitjänsterna kommer att köpas externt. Tjänsten består av fakturering, redovisning, lönehantering, upprättande av externa rapporter till Finansinspektionen och ägaren samt upprättande av delårs- och årsbokslut. I ett försäkringsbolag krävs också juridisk expertis för avtals/villkorsfrågor.

Kapitalplaceringsstrategi

I sin kapitalplaceringsstrategi måste bolaget utgå från karaktären på de pensionsutfästelser som lämnats till försäkringstagarna samt den risknivå som bolagets styrelse valt.

Valet av risknivå är i sin tur beroende på bolagets solvens, det vill säga tillgångarnas storlek i förhållande till utfästelserna. Eftersom solvensen kan variera, beroende bland annat på företagets resultat, kan också valet av risknivå komma att omprövas över tiden.

Härutöver måste bolaget också ta hänsyn till Försäkringsrörelselagens regler och Finansinspektionens föreskrifter om hur stor andel av tillgångarna som maximalt får placeras i ett och samma tillgångsslag.

Givet pensionsutfästelsernas löptid, lagar och regler samt den valda risknivån skall sedan tillgångsportföljen anpassas till dessa variabler så att avkastningen maximeras över tiden. Valet kan göras med hjälp av såväl teoretiska överväganden som allmänt accepterade erfarenheter.

Eftersom pensionsutfästelserna är gjorda i svensk valuta bör placeringarna i första hand göras i samma valuta för att undvika valutarisken. Detta kan komma att inskränka möjligheterna till fullgod diversifiering av tillgångsportföljen. För att uppnå en så god diversifiering som möjligt kan det därför komma att krävas placeringar i utländsk valuta. I sådant fall skall valutasäkring ske genom hedging.

När tillgångsportföljen väl är fastställd skall styrelsen för den operativa förvaltningen också fastställa tillåtna intervall för variation av de ingående tillgångarnas relativa andel, med utgångspunkt i bolagets placeringsriktlinjer.

Risker i verksamheten

Operativa risker/affärsrisker

S:t Erik Livförsäkring AB är ett företag med begränsad operativ risk jämfört med vanliga livförsäkringsbolag på den svenska marknaden. Detta eftersom marknaden är

begränsad till den egna ägarens organisation. Dessutom är samtliga enheter inom organisationen hänvisade till S:t Erik Livförsäkring AB som leverantör genom organisationens pensionspolicy.

Flertalet av företagets verksamhetsrisker finns i stället inom den egna verksamheten inklusive den delen som är ”outsoursad” (*organisations-/outsourcingrisk*). I en liten organisation med begränsade egna resurser minskar personberoendet och risken om delar av verksamheten läggs ut på en eller flera andra större organisationer. Risken kan då spridas på flera enheter. I det aktuella fallet är målsättningen att den egna organisationen enbart skall bestå av en anställd person. Huvuduppgiften för den personen blir då att bevaka det arbete som utförs av de externa leverantörerna. I det fallet är det viktigt att det finns tydliga arbetsrutiner och uppföljningssystem så att man med säkerhet kan utföra och bedöma det utlagda arbetet.

Att bara förlita sig på en individ kan i sin tur vara en stor risk. Därför är det väldigt noga att samtliga rutiner, såväl externt som intern, är väl dokumenterade så att en ny medarbetare snabbt och enkelt kan ta över vid ett personskifte. Dessutom krävs det att det finns en väl förberedd back up-rutin om det skulle vara så att den enda anställda i organisationen skulle försvinna. Det krävs att det finns en eller flera individer som är något så när insatta i företagets olika verksamheter och som lätt kan vara disponibla vid behov av ett hastigt inlägg.

Försäkringsrisker

Försäkringstekniska risker avser risker som följer med de åtaganden som bolaget gjort i samband med ingångna försäkringsavtal. Samtliga åtaganden avser en framtida utbetalning i någon form. För att beräkna det ekonomiska värdet av dessa åtagande används diskonteringsfaktorer grundade på bl.a. ränte- och dödlighetsantaganden. Därmed finns det en risk för att räntan fram till utbetalningstillfället blir en annan än vad som ursprungligen antogs (*ränterisk*). I ett sådant fall kan storleken på pensionsåtagandet i bolaget komma att bli större än i antagandena så att det uppstår ett underskott. För att undvika detta krävs att bolagets tillgångar i möjligaste mån placeras så att de växer i takt med åtagandena. Detta går att åstadkomma genom att matcha investeringarna mot åtagandena. Den möjliga avkastningen på företagets tillgångar är dock till del avhängig av hur stor risk som tas vid placeringen av tillgångarna. Hög risk kan ge en hög avkastning och vice versa.

I diskonteringsfaktorn måste hänsyn också tas till den avkastningsskatt som skall betalas i framtiden. Eftersom den framtida nivån på avkastningsskatten inte är given finns en risk för att kapitalvärdet på försäkringsbolagets åtaganden ändras (*skatterisk*). En fördubbling av skatten skulle t.ex. medföra en ökad årlig kostnad för livförsäkringsbolaget på ca 6,8 Mkr.

Försäkringsbolagets åtagande är begränsat till de avtalade förmåner som regleras i villkor och avtal mellan bolaget och kundbolagen. Dessa har i sin tur ett mer omfattande åtagande gentemot sina arbetstagare. Pensionslöftet gentemot arbetstagarna skall räknas upp med inflation och i vissa fall reallöneökningar (*uppräkningsrisk och inflationsrisk*). Detta kan komma att innebära, åtminstone periodvis, att arbetsgivarnas

åtagande är större än de åtaganden som är försäkrade hos försäkringsbolaget. Försäkringsbolagets åtaganden inskränker sig till de förmåner som är försäkrade. Om överskott uppstår i försäkringsbolaget kan detta, eller del därav, användas för att täcka uppräkningskostnaden, eller del av denna, av den del av arbetsgivarens åtagande som kan hänföras till inflation och reallöneökningar om detta regleras i avtal mellan arbetsgivaren (försäkringstagaren) och försäkringsbolaget.

Livförsäkringsbolagets åtagande beror också på antaganden om de försäkrades livslängd och liknande faktorer, något som i sin tur leder till andra risker (*aktuariella risker*). Kostnaderna blir exempelvis större om de försäkrade lever längre än beräknat. Ju fler individer som försäkras i bolaget ju lägre blir den aktuariella risken eftersom individernas risker tar ut varandra – spridningen i utfallet reduceras. Risken kan dock inte elimineras helt. Den risk som alltid blir kvar kan vi kalla systematisk risk ("väntevärdesrisk") till skillnad mot slumpmässig risk (varians/spridningsrisk). I de beräkningsunderlag för premier som försäkringsbolaget använder kan marginaler för dessa risker läggas in.

Som en del av det samlade åtagandet i livförsäkringsbolaget finns också kostnaden för att sköta administrationen av bolaget. Även denna kostnad kan variera i storlek (*administrativ risk*). Kostnaden bedöms dock som förhållandevis liten. Därmed anses också risken som måttlig och hanterbar.

Finansiella risker

Företagets placeringsstillgångar skall i första hand användas för att möta de åtaganden som lämnats av bolaget. För att minimera risken skall kapitalet i möjligaste mån placeras så att de harmoniserar med strukturen i bolagets försäkringsåtagande i form av duration etc (aktsamma antaganden), dvs på det sätt som bedöms som mest lämpligt med avseende på åtagandenas karaktär (*marknadsrisk*). Risken i de placeringar som görs får inte överstiga den risknivå som styrelsen en gång om året anger i sitt placeringsreglemente. I reglementet skall det framgå hur stor andel som maximalt tillåts i varje tillgångsslag. Där skall det också anges hur stor del av bolagets tillgångar som får placeras i en och samma investeringsfond. I bolagets placeringsriktlinjer anges de övergripande principer som styr kapitalförvaltningen. För att i möjligaste mån hålla nere riskerna i samband med transaktioner och liknande skall handel med finansiella instrument enbart göras med företag som står under Finansinspektionens eller motsvarande myndighets tillsyn (*motpartsrisk*). Även likviditeten i enskilda värdepapper är viktig (*likviditetsrisk*). Av det skälet skall bolaget inte placera tillgångar med dålig likviditet. För att uppnå en god riskspridning kan det krävas att tillgångar i utländsk valuta måste anskaffas. I ett sådant fall uppstår en (*valutarisk*). Denna risk bör valutasäkras i möjligaste mån.

Framtida affärsmöjligheter

Försäkra stadens pensionsåtagande enligt PFA och PA-KL

Bolagskoncernens samlade pensionsskuld vid årsskiftet 2005/2006 var cirka 1,2 miljard kronor. Samtidigt var motsvarande pensionsåtagande för Stockholms stads förvaltningssektor ca 11 miljarder kronor. Samma problematik som för bolagssektorn gäller i stort för förvaltningssektorn. Skillnaden är dock att förvaltningssektorn inte behöver belasta sitt åtagande med någon avkastningsskatt så länge åtagandet bara är skuldfört i stadens balansräkning. Detta gör att det finns en inlösningseffekt i nuvarande system. Avkastningsskatten gör att det inte är lika intressant att flytta över tillgångar i förvaltningssektorn till ett livbolag. Skatten skulle innebära en årlig merkostnad om 0,66 % av skulden eller ca 72 miljoner kronor för 2004. Dessutom skulle överflyttning av tillgångar till livbolaget motsvarande pensionsåtagandet betyda att stadens upplåningsbehov skulle öka cirka 10 miljarder kronor.

Försäkra ITP-planen inom bolagskoncernen

Globen, Stokab och delar av personalen inom Stockholms hamn har pensionsavtal enligt ITP-planen. Denna plan är även den en förmånsbestämd plan som normalt försäkras hos försäkringsbolaget Alecta. Därmed uppstår normalt inte någon skuld i balansräkningen för dessa bolag eftersom det bara är skillnaden mellan pensionsåtagandet och tillgångarna i försäkringen som skall skuldföras om skulderna är större än tillgångarna. Möjligheten finns att bolaget kan ta över framtida nyintjänade enligt ITP-planen från Alecta. På så sätt kan koncernen förbättra kontrollen även för de risker som följer med detta åtagande.

I sammanhanget noteras att det idag inte är möjligt att redovisa nettoskulder enligt RR 29 för ITP-åtaganden som försäkrats i Alecta, eftersom tillförlitligt underlag för sådan redovisning saknas, enligt uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp.

Erbjuda ett placeringsalternativ till de fonder som kan väljas enligt det individuella valet i PFA, PFA-Fastigo m fl.

Det egna livförsäkringsbolaget skulle på sikt också kunna erbjuda ett alternativ till de individuella valen enligt PFA, PFA-Fastigo m fl för anställda inom hela Stockholms stad. Alternativet skulle då kunna vara ett lågkostnadsalternativ med relativt låg risk ungefär som PPM erbjuder ett alternativ till de sparare som inte gjort något eget aktivt val.

Erbjuda gruppförsäkringar för stadens anställda

Som ett komplement eller alternativ till de gruppförsäkringslösningar som de fackliga organisationerna erbjuder sina medlemmar kan bolaget erbjuda gruppförsäkringar till stadens anställda. Typer av försäkring skulle kunna vara olycksfallsförsäkring, livförsäkring, sjukförsäkring och barnförsäkring.

Försäkring av stadens och bolagskoncernens kollektivavtalsreglerade försäkringar

Stockholms stad är en mycket stor köpare av kollektivavtalsreglerade försäkringar, försäkringar som arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla enligt gällande kollektivavtal. Försäkringarna är grupplivförsäkring (TGL), sjukförsäkring (AGS), olycksfallsförsäkring (TFA) och avgiftsbefrielseförsäkring. I dag är majoriteten av försäkringarna styrda till bestämda försäkringsgivare genom kollektivavtalet. Utvecklingen går dock mot att arbetsgivaren i allt större omfattning får möjlighet att välja försäkringsgivare. Med den premievolymer som staden betalar för dessa försäkringar kan det finnas stor möjlighet att sänka dessa kostnader genom att försäkra sig i det egna försäkringsbolaget. Den totala årliga premievolymer inom hela Stockholms stad för dessa försäkringar var 2005 303 miljoner kronor. Fördelade på AGS 187 Mkr, premiebefrielseförsäkring 60 Mkr, TGL 55 Mkr och TFA 1 Mkr.

Stockholms Stadshus AB, Stockholm 2006-03-14

Per Blomstrand, Vice VD

Gull Axén, Ekonomidirektör

Att denna kopia överensstämmer med originalet intygas härmed

Prognostiserad balans- och resultaträkning

RESULTATRÄKNING	2006	2007	2008	2009	2010
kr					
Premieinkomst	1 369 294 000	26 010 000	27 060 804	28 154 060	29 291 485
Kapitalavkastning, intäkter	57 593 477	58 271 081	58 943 674	59 614 745	60 284 037
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Utbetalda försäkringsavsättningar	-50 000 000	-51 500 000	-53 045 000	-54 636 350	-56 275 441
Förändring av livförsäkringsavsättningar	-1 285 833 498	-5 191 433	-4 816 395	-4 428 375	-4 027 387
Driftskostnader	-3 650 000	-3 723 000	-3 797 460	-3 873 409	-3 950 877
Kapitalavkastning, kostnader	-4 157 500	-4 400 067	-4 449 897	-4 499 583	-4 549 106
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	0	0	0	0	0
Årets resultat före skatt	83 246 479	19 466 582	19 895 725	20 331 088	20 772 711
Avkastningsskatt	-7 582 544	-7 672 862	-7 762 034	-7 851 022	-7 939 791
Skatt på årets resultat	0	0	0	0	0
Årets resultat	75 663 935	11 793 721	12 133 692	12 480 067	12 832 920

BALANSRÄKNING	2006	2007	2008	2009	2010
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	0	0	0	0	0
Aktier och andelar	138 583 350	146 668 887	148 329 898	149 986 105	151 636 850
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 247 250 148	1 320 019 980	1 334 969 084	1 349 874 944	1 364 731 653
	1 385 833 498	1 466 688 866	1 483 298 982	1 499 861 049	1 516 368 503

Övriga tillgångar

Fordringar					
Materiella tillgångar	0	0	0	0	0
Transaktionskassa	73 663 935	9 793 721	10 133 692	10 480 067	10 832 920
Kassa och bank	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

SUMMA TILLGÅNGAR 1 461 497 433 1 478 482 587 1 495 432 674 1 512 341 116 1 529 201 423

EGET KAPITAL OCH

SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000
Fria reserver (balanserad vinst)	0	75 663 935	87 457 656	99 591 348	112 071 415
Årets resultat	75 663 935	11 793 721	12 133 692	12 480 067	12 832 920
Summa ansamlad förlust					

Avsättningar

Livförsäkringsavsättning	1 285 833 498	1 291 024 931	1 295 841 326	1 300 269 701	1 304 297 088
--------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Skulder

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER 1 461 497 433 1 478 482 587 1 495 432 674 1 512 341 116 1 529 201 423

2006-06-30

FINANSPOLICY FÖR S:T ERIK LIVFÖRSÄKRING AB INKLUSIVE PLACERINGSRIKTLINJER

1	Allmänt	
1.1	Syfte med policyn.....	
1.2	Generella principer för finansverksamheten inom S:t Erik Livförsäkring	
1.3	Uppdatering av finanspolicyn.....	
2	S:t Erik Livförsäkrings placeringsstrategi	
2.1	Bolagets tillgångsportfölj och avkastningsmål	
2.2	Strategisk allokering.....	
2.2.1	Definition av olika tillgångsslag	
2.2.2	Tillåten allokering.....	
3	Organisation, ansvar och processer för riskstyrning.....	
3.1	Riskstyrningsprocessen	
3.2	Ansvarsfördelning	
3.2.1	Stockholms Stadshus AB:s styrelses ansvar	
3.2.2	Styrelsen i S:t Erik Livförsäkrings ansvar	
3.2.3	VD:n i S:t Erik Livförsäkrings ansvar	
3.2.4	Den externa riskkontrollfunktionens ansvar	
3.2.5	Kapitalförvaltarens ansvar	
3.3	Styrdokument	
3.3.1	Ägarens styrdokument	
3.3.2	Styrelsens styrdokument	
3.3.3	S:t Erik Livförsäkrings styrdokument.....	
4	Åtterrapporering och riskkontroll	
4.1	Rutiner för riskkontroll.....	
4.2	Rapportering	
4.2.1	Från kapitalförvaltaren.....	
4.2.2	Från Extern riskkontroll.....	
4.2.3	Från S:t Erik Livförsäkring AB	
4.2.4	Från Styrelsen	
5	Metod för mätning av placeringsrisker.....	
5.1	Marknadsrisker.....	
5.1.1	Ränterisk	
5.1.2	Aktiekursrisk.....	
5.1.3	Fastighetsprisrisk	
5.1.4	Valutarisk.....	
5.1.5	Kreditrisk	
5.2	Likviditetsrisk.....	
5.3	Motpartsrisk	
6	Åtgärdsplan vid för hög marknadsrisk	
7	Konsekvensanalys	
7.1	Tillgångar och skulder.....	
7.1.1	Innehav	
7.1.2	Antaganden	
7.2	Kvantifiering av avkastning och risk.....	

7.2.1	Risk.....
7.2.2	Avkastning.....
7.3	Effekter på balansräkningen av vald placeringsstrategi
7.3.1	Eget kapital
7.3.2	Nyckeltal.....
7.3.3	Känslighet.....
7.3.4	Stress.....
7.4	Tidshorisont.....
7.5	Risk för insolvens.....

1. Allmänt

Dessa riktlinjer har upprättats i linje med Finansinspektionens författningssamling FFFS 2005:32 ”Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver verksamhet avseende tjänstepension”.

Samtliga dotterbolag inom koncernen Stockholms Stadshus AB omfattas av koncernens finanspolicy och skall enligt denna själva upprätta en finanspolicy för sin verksamhet. Finansinspektionens krav på placeringsriktlinjer och koncernens finanspolicy reglerar alltså båda S:t Erik Livförsäkrings finansiella verksamhet. Av det skälet omfattar detta dokument samtliga de krav som ställs i koncernens övergripande finanspolicy och Finansinspektionens föreskrift FFFS 2005:32.

1.1 Syfte med policyn

Syftet med denna policy, gällande för S:t Erik Livförsäkring är att:

- ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom S:t Erik Livförsäkring.
- ange hur ansvaret för finansverksamheten fördelas.
- Beskriva hur bolagets interna kontroll avseende finansverksamheten är organiserad.

1.2 Generella principer för finansverksamheten inom S:t Erik Livförsäkring

S:t Erik Livförsäkring skall följa de regler och instruktioner som fastställs av Kommunfullmäktige i kommunkoncernens finanspolicy samt den för S:t Erik Livförsäkring överordnade finanspolicyn för Stockholms Stadshus AB.

S:t Erik Livförsäkring bedriver koncessionspliktig verksamhet enligt försäkringsrörelselagen under tillsyn av Finansinspektionen. Finansrörelsen utgör en väsentlig del av bolagets verksamhet. S:t Erik Livförsäkrings finansiella verksamhet ska därför även bedrivas i överensstämmelse med försäkringsrörelselagen och Finansinspektionens råd och anvisningar.

1.3 Uppdatering av finanspolicyn

Verkställande direktören, eller i förekommande fall den ekonomiansvarige, ansvarar för att policyn löpande hålls uppdaterad.

Finanspolicyn skall fastställas årligen och revideras vid större förändringar av S:t Erik Livförsäkrings förutsättningar. Innan bolagets styrelse fattar beslut om ändringar i policyn skall dessa tillställas finanssenheten för yttrande. Koncernstyrelsen skall härutöver godkänna policyn. S:t Erik Livförsäkring ska i alla lägen följa gällande lagstiftning.

2 S:t Erik Livförsäkrings placeringsstrategi

2.1 Bolagets tillgångsportfölj och avkastningsmål

S:t Erik Livförsäkrings tillgångsportfölj skall bestå av tillgångar som så långt det är möjligt har matchats mot bolagets åtaganden vad avser storlek och durationer.

Det övergripande syftet med S:t Erik Livförsäkrings verksamhet är att trygga de framtida pensionsåtaganden som är försäkrade i bolaget. S:t Erik Livförsäkrings mål är därmed att bolagets tillgångar skall växa i sådan takt att man i framtiden kan uppfylla sina åtaganden. Storleken på de försäkringspremier som bolaget tar in ska som lägst vara lika med kapitalvärdet av bolagets samtliga framtida kostnader som beräknas belöpa på de försäkringar premierna avser. Diskonteringsräntan som används för att beräkna kapitalvärdet skall väljas aktsamt och motsvara marknadsräntan, med en särskild explicit säkerhetsmarginal, på svenska obligationer och/eller realränteobligationer med löptider som motsvarar durationerna i pensionsåtagandet. Genom att placera premieintäkterna huvudsakligen i obligationer tryggas värdetillväxten med ett begränsat risktagande. S:t Erik Livförsäkrings faktiska avkastningsmål skall vid varje tillfälle minst motsvara marknadsräntan för obligationer med motsvarande löptid som durationerna för pensionsåtagandet.

S:t Erik Livförsäkrings målsättning är att begränsa risknivån i den samlade tillgångs- och åtagandeporföljen utifrån det ställda avkastningsmålet. Genom att pensionsåtagandets storlek till största delen är beroende av räntenivån på obligationer med lång löptid och av inflationstakten samtidigt som bolagets tillgångar huvudsakligen skall placeras i långa obligationer eller realränteobligationer kommer värdet på tillgångssidan och skuldsidan av bolagets balansräkning till stor del att samvariera.

Trots S:t Erik Livförsäkrings målsättning att begränsa risknivån i den samlade portföljen är det inte möjligt eller önskvärt att alla risker elimineras. Åtagandets långa duration skapar en implicit risk i portföljen som ger bolaget goda förutsättningar att erhålla en tillfredsställande avkastning; även ett begränsat innehav av fastighetsrelaterade tillgångsslag och aktier bidrar till detta.

Bolaget skall eftersträva en solvenskvot på minst två. Högsta andelen aktier och fastigheter i tillgångsportföljen anges under punkten 0 nedan.

2.2 Strategisk allokering

2.2.1 Definition av olika tillgångsslag

Definitionen av tillgångsslag nedan följer de definitioner som används i Försäkringsrörelselagens 7 kapitel samt FFFS 2005:31 "Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om svenska livförsäkringsbolags och tjänstepensionskassors kvartalsvisa rapporteringsskyldighet".

- 1 - ”Riskfria” obligationer m. m.
Här avses obligationer och andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanteras av svenska staten, svensk kommun eller landsting, utländsk stat eller kommun samt vissa internationella organisationer.

Även motsvarande tillgångar som ägs indirekt via fondandelar omfattas av detta tillgångsslag.
- 2 - Övriga obligationer m. m.
Här avses inlåning i svensk eller utländsk bank inklusive dagslån samt obligationer eller andra skuldförbindelser som är utgivna av eller garanteras av svensk eller utländsk bank, kreditmarknadsbolag, svenskt publikt aktiebolag eller motsvarande utländskt bolag.

Även motsvarande tillgångar som ägs indirekt via fondandelar omfattas av detta tillgångsslag.
- 3 - Aktier i publika AB
Här avses aktier som getts ut av ett svenskt publikt aktiebolag eller motsvarande utländskt aktiebolag. Även teckningsrätter, delbevis, depåbevis, förlagslån utgivna av ett publikt eller motsvarande bolag tas upp här. Konvertibla skuldebrev och skuldebrev med optionsrätt till nyteckning redovisas här, om konverteringsrätten eller optionen avses komma att utnyttjas.

Även motsvarande tillgångar som ägs indirekt via fondandelar omfattas av detta tillgångsslag.
- 4 - Fastighetsrelaterade tillgångar
Här redovisas aktier i fastighetsbolag, direkt eller indirekt ägda fastigheter och tomträtter samt skuldebrev med säkerhet av pantbrev.

Även motsvarande tillgångar som ägs indirekt via fondandelar omfattas av detta tillgångsslag.
- 5 - Övriga tillgångar
Med övriga tillgångar avses här de typer av tillgångar som ej finns uppräknade under tillgångsslagen ovan.

2.2.2 Tillåten allokering

Nedan visas tillåten fördelning av placeringstillgångar i bolagets portfölj mellan olika tillgångsslag.

Tillgångsslag*	1-2	3-4	5
Maximalt tillåten andel av portfölj	100 %	25 % **	0 %
Andel av normalportfölj	80 %	20 %	0 %

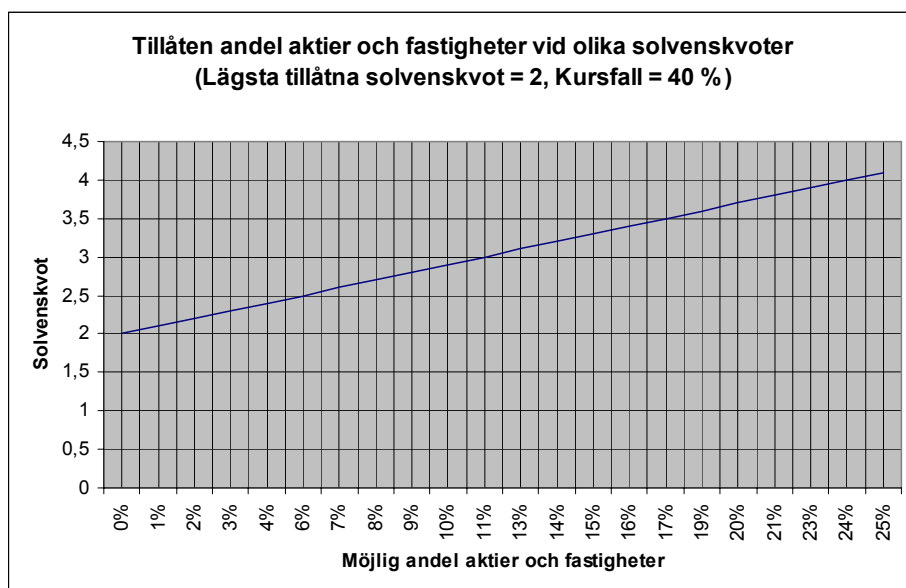
* Definition av tillgångsslag se 0 ovan.

** Maximal tillåten andel av placeringstillgångarna är 25 %. Den tillåtna andelen begränsas även av bolagets solvenskvot enligt formeln nedan där X = tillåten andel i procent och Y = bolagets solvenskvot. Alfa är kursfall som ska klaras, Z = min solvenskvot som accepteras, Y0 = solvenskvot före fall.

$$X = 1/\text{alfa} \times (Y0 - Z) / (25 + Y0)$$

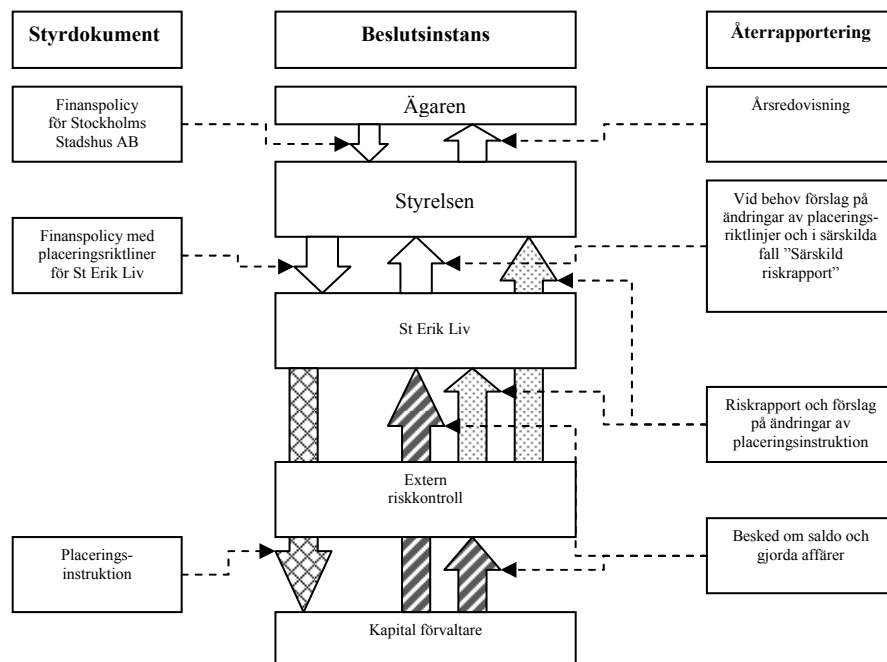
Lägsta tillåtna solvenskvot = 2

Kursfall som ska klaras = 40 %

3. Organisation, ansvar och processer för riskstyrning

3.1 Riskstyrningsprocessen

Figur 1. Schematisk bild av S:t Erik Livförsäkrings riskstyrningsprocess

3.2 Ansvarsfördelning

3.2.1 Stockholms Stadshus AB:s styrelses ansvar

- Att fastställa Stockholms Stadshus AB:s finanspolicy.
- Att godkänna S:t Erik Livförsäkrings finanspolicy inklusive placeringsriktlinjer.

3.2.2 Styrelsen i S:t Erik Livförsäkrings ansvar

- Att fastställa S:t Erik Livförsäkrings finanspolicy inklusive placeringsriktlinjer.

3.2.3 VD:n i S:t Erik Livförsäkrings ansvar

- Att fastställa bolagets placeringsinstruktion
- Att försäkra sig om att regler och instruktioner i bolagets finanspolicy efterlevs.
- Att optimera resultat efter finansnetto.
- Att initiera förändringar av bolagets finanspolicy och finansverksamhet beroende på förändrade förutsättningar i den egna verksamheten eller företagets omvärld.
- Att försäkra sig om att bolagets placeringsinstruktion efterlevs
- Att initiera förändringar av bolagets placeringsinstruktion beroende på ändrade förutsättningar i den egna verksamheten eller företagets omvärld
- Att, då den samlade marknadsrisken överstiger bolagets samlade kapitalbuffert, sammanställa en särskild riskrapport till styrelsen
- Att regelbundet tillhandahålla information angående likviditets- och lånefinansieringsprognoser till finansenheten.
- Att bidra till kommunkoncernens strategiska riskprocess med analys av bolagets nyckeltal samt känslighet i finansnettot.
- Att delta i Finansforum, en arbetsgrupp för samarbete, informationsutbyte och kompetensutveckling i finansfrågor inom kommunkoncernen.
- Att i förekommande fall delegera ansvar till utomstående part för att genomföra beslutade placeringar eller att uppta korta lån avsedda att effektivisera verksamheten och som är godkända enligt lagar och förordningar.

3.2.4 Den externa riskkontrollfunktionens ansvar

- Att hålla kontinuerlig kontroll på tillgångs- och åtagandeportföljens värdeutveckling i förhållande till uppsatta mål och gränsvärden i bolagets placeringsriktlinjer och placeringsinstruktion
- Att kontinuerligt informera bolaget och dess styrelse om portföljens värdeutveckling i förhållande till uppsatta mål och gränsvärden samt till tidigare rapporteringstillfällen.

- Att vid behov särskilt varna bolaget och dess styrelse vid tillfällen som kräver bolagets uppmärksamhet och åtgärder

3.2.5 *Kapitalförvaltarens ansvar*

- Att optimera avkastningen på det förvaltade kapitalet i enlighet med bolagets placeringsriktlinjer och placeringsinstruktion

3.3 **Styrdokument**

3.3.1 *Ägarens styrdokument*

- Finanspolicyn för Stockholms Stadshus AB

Policyn syftar till att:

- o ge mål, riktlinjer och regler för finansverksamheten inom Stockholms Stadshus AB och dess majoritetsägda dotterbolag.
- o fastslå ansvaret för finansverksamheten i Stockholms Stadshus AB och dotterbolagen.

Finanspolicyn skall fastställas av Stockholms Stadshus AB:s styrelse årligen eller vid större förändringar av bolagskoncernens förutsättningar.

3.3.2 *Styrelsens styrdokument*

- S:t Erik Livförsäkrings finanspolicy inklusive placeringsriktlinjer (detta dokument)
Finanspolicyn skall fastställas årligen av styrelsen och revideras vid större förändringar av S:t Erik Livförsäkrings förutsättningar.
- Arbetsordning för VD och styrelsen i S:t Erik Livförsäkring AB.

3.3.3 *S:t Erik Livförsäkrings styrdokument*

- Placeringsinstruktion
Placeringsinstruktionen syftar till att, inom ramen för gällande Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring, reglera hur kapitalförvaltaren får placera livbolagets medel. Instruktionen prövas kontinuerligt och revideras vid behov.

4 Åtterrapportering och riskkontroll

4.1 Rutiner för riskkontroll

S:t Erik Livförsäkrings rutiner för internkontroll finns beskrivna i bolagets internkontrollplan. Nedan beskrivs bolagets rutiner för kontroll av placeringsrisker.

För att säkerställa en fullgod och oberoende riskkontroll ska en extern part ha som uppgift att kontinuerligt bevaka bolagets placeringsrisker i enlighet med fastslagen finanspolicy och placeringsinstruktion. Enheten ska också ha till sin uppgift att föreslå ändringar av finanspolicy och placeringsinstruktion vid behov. Rapportering ska ske direkt från enheten till styrelsen.

4.2 Rapportering

4.2.1 Från kapitalförvaltaren

- Kapitalförvaltaren ska lämna kontinuerlig information om gjorda transaktioner, saldon, värden på tillgångsportföljen samt värdeförändringar till extern enhet för riskkontroll samt S:t Erik Livförsäkring.
- Förvaltaren ska också meddela när placeringar förfaller till extern enhet för riskkontroll samt S:t Erik Livförsäkring.
- Information om kommande förfallodagar i tillgångsportföljen inom det närmsta året.

4.2.2 Från Extern riskkontroll

- Månadsvisa riskrapporter till styrelse och S:t Erik Försäkring minst innehållande följande information:
 - o Information om gjorda transaktioner under den tid som rapporten avser
 - o Saldo och värde på åtagandet och de olika tillgångsslagen vid rapportstillfället inklusive värdeförändringen sedan föregående rapporteringstillfälle.
 - o Konsolideringsgrad, solvensgrad och solvenskvot vid rapporteringstillfället
 - o Tillgångsslagens andel av den totala tillgångsportföljen
 - o Stresstest vid rapporteringstillfället med besked om huruvida satta gränsvärden uppfylls
 - o Information om åtagandenas och tillgångsslagens duration
 - o Information om motparternas ekonomiska ställning/rating
 - o Information om kommande förfallodagar i tillgångsportföljen
- Fortlöpande, vid behov, förslag på förändring av placeringsriktlinjer och placeringsinstruktion

4.2.3 Från S:t Erik Livförsäkring AB

- Vid behov förslag på förändring av bolagets placeringsriktlinjer
- Likviditetsprognos varje månad till Styrelse och Stockholms stads finanssenhet.

4.2.4 Från Styrelsen

Årsredovisning och revisionsberättelse till ägaren.

5 Metod för mätning av placeringsrisker

Med placeringsrisker avses marknadsrisk, motpartsrisk och likviditetsrisk.

För att mäta riskerna i bolagets tillgångs- och åtagandepportfölj används en teknik med så kallade ”stresstester” för att bedöma marknadsrisker. Bolagets likviditetsrisk mäts genom att jämföra durationerna i bolagets tillgångar och åtaganden. Motpartsrisken mäts genom en ekonomisk bedömning av motparten och de enskilda tillgångsslagen med stöd av olika ratinginstitut.

5.1 Marknadsrisker

Marknadsrisken är risken för att marknadsvärdet av **nettotillgångarna** påverkas negativt av en ändring av marknadspriserna på tillgångar, skulder och finansiella kontrakt

Den samlade marknadsrisken beräknas genom att mäta hur bolagets påverkas av förändringar i samtliga de priser som styr värdet på dess tillgångar och skulder. Marknadsrisk kan delas in i ränterisk, aktiekursrisk, fastighetsprisrisk, valutarisk. Den totala marknadsrisken netto beräknas enligt följande kvadratsummeformel¹:

$$R_{tot} = \sqrt{R_r^2 + R_a^2 + R_f^2 + R_k^2 + R_v^2}$$

där

R_r är ränterisk, netto

R_a är aktiekursrisk, netto

R_f är fastighetsprisrisk, netto

R_k är kreditrisk

R_v är valutarisk

R_{tot} är total risk, netto

¹ Även kreditrisk har lagts in i modellen

Den samlade marknadsrisken får inte överstiga bolagets samlade kapitalbuffert.

Kapitalbufferten definieras som summan av efterställda skulder, obeskattade reserver och eget kapital efter omvärdering av tillgångar och skulder till verkliga värden.

5.1.1 Ränterisk

Ränterisk är risken att bolagets finansiella ställning påverkas negativt av förändringar i marknadsräntorna.

Ränterisken beräknas genom att mäta hur tillgångar och skulder påverkas av ränteförändringar. Vid mätning av ränterisk antas att alla räntor, oavsett löptid, förändras lika mycket (ett så kallat "parallellskifte"). Lägsta möjliga ränta vid ett sådant antagande är 0 %.

Tillgångarnas, skuldernas och åtagandenas räntekänslighet för den *nominella svenska kronräntan* beräknas som värdetförändringen i dessa tillgångar och skulder vid en förändring av marknadsräntan på den allmänt vedertagna 10-åriga svenska benchmarkobligationen.

Tillgångarnas, skuldernas och åtagandenas räntekänslighet för den *reala svenska kronräntan* beräknas som värdetförändringen i dessa tillgångar och skulder vid en förändring av marknadsräntan på den längsta svenska realränteobligationen utgiven av Riksgäldskontoret.

Tillgångarnas, skuldernas och åtagandenas räntekänslighet för den *nominella euro-räntan* beräknas som värdetförändringen i dessa tillgångar och skulder vid en förändring av marknadsräntan på den allmänt vedertagna 10-åriga tyska benchmarkobligationen. I det fall bolaget har inflationsindexerade tillgångar eller skulder i euro, antas den reala räntan förändras som den nominella räntan.

Tillgångarnas, skuldernas och åtagandenas räntekänslighet för *övriga utländska räntor* beräknas som värdetförändringen i dessa tillgångar och skulder vid en förändring av marknadsräntan på den allmänt vedertagna 10-åriga benchmarkobligationen för den valuta i vilken den största övriga exponeringen återfinns. I det fall bolaget har inflationsindexerade tillgångar eller skulder i annan valuta än svenska kronor eller euro, antas den reala räntan förändras som den nominella räntan.

Nettot av räntebärande tillgångar och skulder samt avsättningar ska fördelas på de olika kategorierna ränterisk ovan. Vid bedömning av effekten på bolaget antas att de olika räntekategorierna rör sig åt samma håll.

Vid framtagningen av den sammanvägda ränterisken för bolaget görs följande antaganden om korrelation mellan de olika räntekategorierna:

	Nominell svensk kronranta	Real svensk kronranta	Nominell euroranta	Nominella räntor övriga valutor
Nominell svensk kronranta		0,8	0,8	0,0
Real svensk kronranta			0,5	0,0
Nominell euroranta				0,0

Beräkningen av ränterisk, netto sker enligt följande formel:

$$R_f = \sqrt{(R_{NS})^2 + (R_{RS})^2 + (R_{NE})^2 + (R_{NO})^2 + 2\rho_{NS,RS}R_{NS}R_{RS} + 2\rho_{NS,NE}R_{NS}R_{NE} + 2\rho_{RS,NE}R_{RS}R_{NE}}$$

där

R_{NS} är nominell ränterisk, netto i svenska kronor

R_{RS} är realränterisk i svenska kronor

R_{NE} är nominell ränterisk i euro

R_{NO} är ränterisk i annan utländsk valuta

$\rho_{NS,RS}$ är korrelationen mellan nominell svensk ränta och svensk realränta

$\rho_{RS,NE}$ är korrelationen mellan svensk realränta och nominell ränta i euro

$\rho_{NS,NE}$ är korrelationen mellan nominell svensk och nominell ränta i euro

Ränterisken beräknas som en ändring av marknadsräntan med 30 % oavsett räntekategori.

5.1.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker. För aktiederivat mäts risken genom att den underliggande tillgången minskar i värde i samma utsträckning som övriga aktieinnehav. Aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktierna. Aktiekursrisken är uppdelad på kategorierna svenska och utländska aktier. Valutakursrisken för utländska aktier ska ingå i aktiekursförändringen, varför valutakursexponeringen mot utländska aktier inte ingår i mätningen av valutarisk. Aktiekursrisk beräknas på så väl noterade som onoterade aktier samt aktierelaterade instrument.

Aktiekursrisk beräknas som en ändring av marknadsvärdet med 40 %.

5.1.3 Fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken att marknadsvärdet på en fastighetsplacering sjunker i värde. De fastighetsplaceringar som ska tas med i beräkningen av fastighetsprisrisk är de exponeringar där bolaget bär en prisrisk, exempelvis direktägda fastigheter, fastigheter ägda av dotterbolag eller andelar i fastighetsfonder. Undantag görs dock för andelar i värdepappersfonder som äger aktier i fastighetsbolag och aktier i fastighetsbolag som inte är dotterbolag. Samtliga fastigheter ska värderas till verkligt värde.

Fastighetsprisrisk beräknas som en ändring av det verkliga värdet på tillgången med 35 %.

5.1.4 Valutarisk

Valutakursrisk är risken för en värdeförändring i tillgångar och skulder till följd av försäkringar i valutakurser. Valutarisken mäts som en tänkt kursförändring gentemot svenska kronor för respektive utländsk valuta. Valutarisken ska avse nettorisken efter det att samtliga positiva och negativa valutapositioner slagits samman. Valutakurs exponering mot utländska aktier ska ej ingå i nettopositionen utan ingår i stället i beräkningen av aktiekursrisk.

Valutarisk beräknas som 10 % av nettopositionen.

5.1.5 Kreditrisk

Kreditrisk är risken för att priset på räntebärande tillgångar förändras mer än förändringen i den riskfria räntan. Kreditrisk mäts genom att jämföra hur värdet på räntebärande tillgångar ändras i takt med att kreditspreaden ändras i förhållande till den riskfria räntan. Kreditrisken mäts på samma sätt oavsett den underliggande orsaken till spreaden. Vid bedömning av bolagets kreditrisk ska samtliga räntebärande tillgångar summeras med undantag för de tillgångar som är utgivna eller garanterade av svenska staten.

Kreditrisken beräknas som högsta värdet vid en ökning av kreditspreaden med 25 räntepunkter eller 100 %.

5.2 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt

Likviditetsrisken i ett enskilt värdepapper bedöms genom att värdepapprets löptid ställs i relation till kassaflödet i bolagets åtaganden.

Likviditetsrisken ska så långt det är möjligt hanteras genom att bolaget anpassar sina investeringar i fråga om löptider efter kassaflödet i bolagets åtaganden och övriga kapitalbehov enligt en särskilt upprättad likviditetsprognos.

I övrigt påverkas bolagets likviditetsrisk till största delen av valet av tillgångsslag. Vid valet av placeringstillgångar ska därför hänsyn också tas till bolagets kortsiktiga likviditetsbehov inklusive en extra reserv för oförutsedda händelser.

5.3 *Motpartsrisk*

Motpartsrisk är risken för att intjäningen minskar på grund av att motparten inte fullföljer sina åtaganden i låneavtal och andra finansiella kontrakt

Motpartsrisk skall mätas i form av kreditvärdighet. Kreditvärdigheten i sin tur bedöms genom rating eller motsvarande ekonomisk information.

Ratingen får inte understiga BBB enligt Standard & Poor eller motsvarande.

6 **Åtgärdsplan vid för hög marknadsrisk**

I det fall den samlade marknadsrisken överstiger bolagets samlade kapitalbuffert kommer bolagets stresstest att indikera att marknadsriskerna är för höga.

Det åligger i det fallet bolagets VD att;

- att göra en fördjupad analys av situationen
- bedöma om vidare åtgärder är nödvändiga.
- informera styrelsen om den uppkomna situationen

Styrelsen ska informeras om situationen genom att en särskild riskrapport sammanställs.

Rapporten ska innehålla;

- en analys av orsaken till det försämrade läget.
- en bedömning av om den uppkomna situationen beror på tillfälliga orsaker eller om förklaringen är av mer permanent karaktär
- vilka konsekvenser den medförda situationen medför för bolaget
- vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra situationen
- vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas

Möjliga åtgärder för att förbättra den uppkomna situationen är exempelvis att;

- minska riskexponeringen
- göra en översyn av bolagets placeringsinstruktioner och/eller placeringsriktlinjer
- vidta premiehöjningar
- begära ett kapitaltillskott från ägaren.

7 Konsekvensanalys

7.1 Tillgångar och skulder

7.1.1 Innehav

S:t Erik Livförsäkring kommer företrädesvis att investera i obligationer som matchar åtagandena. För utbetalningsströmmar som ligger maximalt 5 år framåt i tiden eftersträvas ”perfekt” matchning. För betalningsströmmar som ligger längre fram i tiden än 5 år tillåts tillgångar investerade i obligationer vara *delvis* omatchade gentemot åtagandenas betalningsströmmar; dock bör den *genomsnittliga* durationen i denna del av obligationsportföljen ej avvika mer än marginellt från motsvarande genomsnittliga duration i åtagandena för att därigenom minska reinvesteringsrisken.

En viss andel aktier tillåts i investeringsportföljen om bolaget bedömer att sådana innehav långsiktigt gagnar värdeutvecklingen givet åtagandenas karaktär.

7.1.3 Antaganden

Värdet av försäkringstekniska avsättningar baseras på antagande om en genomsnittlig duration i försäkringsåtagandena om ca 15 år och en från denna duration härledd riskfri ränta om 3.6%.

7.2 Kvantifiering av avkastning och risk

7.2.1 Risk

Huvuddelen av bolagets tillgångar kommer att vara placerade i obligationer med en löptid som motsvarar åtagandenas löptid. Den genomsnittliga kassaflödesviktade durationen i bolagets portfölj av försäkringsrisker har skattats till ca 15 år, och åtagandena är därmed diskonterade med den riskfria räntan som har en återstående löptid om 15 år. Bolaget avser att placera motsvarande tillgångar i obligationen med motsvarande duration, men med en något högre risk, t.ex. bostadsobligationer. Spreaden (risken) mellan bostadsobligationer och statsobligationer med en återstående löptid om 15 år är ca 0.25 %, eller 25 punkter. Bolaget förväntas sålunda erhålla 0.25 % högre avkastning än avsättningarnas bruttoförräntning i den del av tillgångsportföljen som avser att balansera de utbetalningar från avsättningarna som ligger längre fram i tiden än 5 år.

För utbetalningar som ej ligger längre fram i tiden än 5 år eftersträvas ”perfekt” matchning mellan utbetalningar från placeringstillgångar och utbetalningar härrörande från försäkringsåtagandena. För dessa kortare löptider är marknadsrisken lägre och avkastningen i denna del av obligationsportföljen i motsvarande grad lägre. Bolaget

bedömer att avkastningen i denna del av investeringsportföljen kommer att bli 0.6% lägre än avsättningarnas bruttoförräntning.

Den del av bolagets placeringsportfölj som är investerade i aktier bedöms ha en riskpremie om 4 % gentemot den (långa) riskfria räntan.

7.2.2 Avkastning

Den del av investeringsportföljen som skall matcha de närmaste 5 årens utbetalningar bedöms kunna placeras till en ränta om 3,0 %. 5 års utbetalningar bedöms motsvara ca 20 % av portföljens värde och följaktligen kommer ca 20 % av investeringsportföljens värde att placeras i obligationer med kortare löptider.

10 % av portföljen kommer att placeras i aktier med en beräknad avkastning om ca 7.6 %. Resterande del av portföljen, eller 70 %, kommer att placeras i långa obligationer med en beräknad avkastning om 3.85 %.

Portföljens genomsnittliga avkastning beräknas därmed bli 4.1 %. Avsättningarnas bruttoförräntning har antagits till 3.6 %.

7.3 Effekter på balansräkningen av vald placeringsstrategi

7.3.1 Eget kapital

Den valda placeringsstrategien kommer, med de antaganden som redovisats, att ge ett stabilt rörelseresultat för varje år under den valda referensperioden, 10 år (se vidare nedan). Den löpande avkastningen på solvenskapitalet blir drygt 5 %.

7.3.2 Nyckeltal

A. Solvenskvot

ÅR	Solvenskvot
2006	3.41
2007	3.63
2008	3.85
2009	4.08
2010	4.31
2011	4.55
2012	4.80
2013	5.06
2014	5.32
2015	5.60

B. Marginaler

Intäktsmarginal (brutto) - Omk	0.4%
Kostnadsmarginal (brutto) - Omk	-0.2%
Vinstmarginal (brutto) - Omk	0.2%
Vinstmarginal (brutto) - Kapital	0.5%
Vinstmarginal (brutto) - löpande	0.7%
Vinstmarginal (brutto) - totalt	1.1%
Avkastning på EK	9.0%

Anm. Samtliga marginaler med undantag av "Avkastning på EK" är beräknade exklusive skatteeffekt. "Vinstmarginal (brutto)-totalt" och "Avkastning på EK" inkluderar samtliga intäkter, övriga inkluderar endast löpande intäkter (dvs exklusive effekter av engångsintäkter). Marginalerna baseras på nuvärdet/år av storheterna; kalkylräntan = 4.1%

C. Vinstkällor

År	Ränta	Dödlighet	Omkostnad	Skatt	Resultat
2006	11 951	0	301	-737	11 515
2007	12 436	0	212	-797	11 850
2008	12 933	0	119	-860	12 191
2009	13 441	0	23	-925	12 539
2010	13 963	0	-78	-991	12 894

Anm. exklusive effekter av engångsintäkter.

7.3.3 Känslighet

KÄNSLIGHETSANALYS (multiplikatorstabell)

Relativ förändring\Resultat	Solvenskvot	Solvenskapital	Vinst
Reservränta (5:e år)	1.23	0.98	1.92
Andel korta obligationer	-0.09	-0.09	-0.21
Andel aktier	0.12	0.12	0.27
Avkastning obligationer, långa	1.01	1.01	2.34
Avkastning obligationer, korta	0.20	0.20	0.47
Avkastning aktier	0.26	0.26	0.61
Kapitalförvaltningsavgift	-0.14	-0.14	-0.33
Driftkostnader	-0.13	-0.13	-0.30
Statslåneräntan	-0.24	-0.24	-0.55

<i>Inflation</i>	-0.04	-0.03	-0.08
<i>Relativ dödlighet (verklig/antagen)</i>	0.06	0.05	0.11

Anm. Tabellen anger kvoten av den relativa förändringen av utdatastorhet ("Resultat") och indatastorhet ("Relativ förändring") som ett resultat av "numerisk partiell derivering" av utdatastorheten med avseende på indatastorheten.

Ex. En relativ förändring av avkastningen på långa obligationer med 10% skulle påverka solvenskvoten med $1.26 \times 10\% = 12.6\%$, dvs denna skulle öka (ökning = positivt tecken) med 12.6%.

7.3.4 Stress

STRESSTEST - max tillåten relativ förändring i parameter innan solvenskvot < 1

<i>Reservränta (5:e år)</i>	-35%
<i>Andel aktier</i>	-100%
<i>Avkastning obligationer, korta</i>	-100%
<i>Avkastning obligationer, långa</i>	-87%
<i>Avkastning aktier</i>	-100%
<i>Kapitalförvaltningsavgift</i>	757%
<i>Driftkostnader</i>	840%
<i>Statslåneräntan</i>	420%
<i>Relativ dödlighet (verklig/antagen)</i>	-1025%

Anm. Förändringar är beräknade med utgångspunkt i solvenskvoten 5 året efter bolagets verksamhetsstart (2010)

7.4 Tidshorisont

Bolaget har valt en tidshorisont om 10 år som grund för konsekvensanalysen. En period om 10 år motsvarar 1-2 konjunkturcykler varför denna tidshorisont kan förväntas "överbrygga" eventuella konjunkturpåverkande effekter. Å andra sidan kan 10 år synas vara en alltför lång period för att någorlunda nöjaktigt bedöma utvecklingen av väsentliga inparametrar i modellen.

Mot detta talar emellertid det faktum att marknadsdata går att erhålla som inkluderar marknadens förväntningar minst 10 år fram i tiden, samt det faktum att det försäkrade beståndet förväntas vara förhållandevis "stabilt" över tidsperioden och att bolaget menar att det med rimligt god precision kan förutse bl.a. utvecklingen av sina driftkostnader.

Sammanfattningsvis har därför 10 år valts som tidshorisont i modellarbetet och analysen.

7.5 Risk för insolvens

Med tanke på ovan redovisade resultat, p. 1-4, bedömer bolaget att risken för insolvens under den analyserade tidsperioden är mycket liten.

Känslighetsanalysen under p. 3 ovan visar bl.a. att förändring av diskonteringsräntan i reserven är den inparameter som uppvisar den största risken under ett "ceteris paribus" antagande.

Effekten av en reservränteförändring kan dock *ej* betraktas som oberoende av effekten på tillgångssidan på grund av målsättningen att investeringsportföljen skall vara väl matchad mot åtagandena. Vi har här två stokastiska variabler som samverkar, dvs är (högt) korrelerade till varandra, varför nettoeffekten av en ränteförändring till stor del förväntas bli neutraliserad; ceteris paribus antagandet är därmed ej tillämpligt när vi bedömer effekten av en "räntechock".

Samma resonemang kan också tillämpas på inparameter "avkastning obligationer, långa", oaktat att bolaget tål en "oberoende" kraftig nedgång i denna.

Övriga inparametrar, som kan tänkas uppvisa ett betydligt större oberoende sinsemellan, tillåts "stressa" bolagets balansräkning synnerligen kraftigt innan bolagets solvens hotas.

I övrigt bedöms den valda placeringsstrategien lämna tillräckligt utrymme för att successivt anpassa tillgångsportföljen till förändringar i avsättningarna.

Sammanfattningsvis blir därmed bedömningen att bolaget bedömer risken för insolvens som mycket liten.

Förslag till Avtal om utförande av finansiella transaktioner

Mellan **S:t Erik Livförsäkring AB** (nedan kallat S:t Erik Liv), med organisationsnummer XXXXXX-XXXX, och **Stockholms stad** (nedan kallat Staden), med organisationsnummer 212000-0142 har följande avtal slutits.

§ 1 Bakgrund

S:t Erik Liv är ett livförsäkringsbolag som ägs av Stockholms Stadshus AB och som enbart har i uppgift att försäkra intressen inom kommunkoncernen. De tillgångar som S:t Erik Liv förfogar över ska till största delen placeras på den svenska kapitalmarknaden. S:t Erik Liv ska följa Stockholms Stadshus AB:s finanspolicy och genomföra sina finansiella transaktioner via Finansenheten inom Stockholms stads stadsledningskontor. Punkten 1.3 i Stockholms Stadshus AB:s finanspolicy tillåter särskilda placeringsregler för all försäkringsverksamhet. S:t Erik Livs placeringsregler har fastställts i ”Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring AB inklusive placeringsriktlinjer”.

§ 2 Kontaktpersoner

Vardera parten skall utse och skriftligen underrätta motparten om för uppdraget nödvändiga kontaktpersoner. Parterna skall under avtalstiden skriftligt underrätta varandra om förändringar beträffande kontaktpersonerna och om andra personalförändringar som kan vara av betydelse för uppdraget.

S:t Erik Liv: Jan Willgård, telefon 08-508 29 812,
e-post: jan.willgard@sterikliv.se

Staden: Göran Söderberg, telefon 08-508 29 217,
e-post: Goran.soderberg@stadshuset.stockholm.se

§ 3 Avtalets syfte

Staden åtar sig att för S:t Erik Livs räkning genomföra samtliga de transaktioner som följer av den placeringsinstruktion som särskilt upprättats av S:t Erik Livförsäkring. I åtagandet ingår köp eller försäljning av finansiella värdepapper och därtill hörande administration, kundstöd och information.

§ 4 Uppdraget

Staden åtar sig att

- a. Genomföra köp och försäljningar för S:t Erik Livs räkning enligt S:t Erik Livs lämnade köp- och säljuppdrag och gällande marknadsförutsättningar
- b. Erhålla och kontrollera avräkningsnotor i enlighet med genomförda transaktioner

- c. Vidarebefordra information om gjorda transaktioner till S:t Erik Liv och enheten för riskkontroll
- d. Löpande sköta kontakter med S:t Erik Livs depåbank och motparter vid gjorda transaktioner
- e. Genomföra riskkontroll av motparter i enlighet med ”Finanspolicy för S:t Erik Livförsäkring AB inklusive placeringsriktlinjer” samt ”Finanspolicy för Stockholms stad och dess bolag”.

§ 5 Servicenivå

Staden skall utföra alla delar av avtalat åtagande i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och med den skicklighet, snabbhet och omsorg som S:t Erik Liv har anledning att förvänta av en välrenommerad organisation verksam inom branschen.

§ 6 Information

Båda parter är skyldiga att kontinuerligt informera varandra om förändringar som är av betydelse för avtalets genomförande.

§ 7 Ersättning

För Stadens åtagande enligt detta avtal skall ersättning utgå enligt separat avtal med Stockholms Stadshus AB rörande tjänster för hela bolagskoncernen.

§ 8 Betalningsvillkor

Se § 7 ovan.

§ 9 Överlåtelse av avtal

Detta avtal och den häri reglerade verksamheten får av Staden inte, varken helt eller delvis, utan S:t Erik Livs beslut överlåtas på eller uppdras åt annan.

§ 10 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal skall för sin giltighet skriftligen vara godkända av båda parter.

§ 11 Granskning av S:t Erik Livs verksamhet

S:t Erik Liv har rätt att låta Finansinspektionen eller annan oberoende part ta del av samtliga handlingar förvarade hos Staden rörande Uppdraget enligt § 4 ovan.

§ 12 Skadestånd

Staden svarar i förhållande till S:t Erik Liv för skadestånd, som denne på grund av vårdslöshet eller uppsåt hos Staden, eller personal som denne svarar för, kan komma att förpliktigas utge till tredje man i samband med fullgörandet av detta avtal.

Staden svarar också för ekonomisk förlust, som denne eller dennes anställda på grund av vårdslöshet eller uppsåt vållat S:t Erik Liv i samband med fullgörandet av detta avtal.

§ 13 Kontraktsbrott

Om Staden inte fullgör sina åtaganden enligt avtalet och efter anmodan inte inom skälig tid vidtar rättelse får S:t Erik Liv antingen avhjälpa bristen på Stadens bekostnad eller göra avdrag på ersättningen.

§ 14 Rätt att säga upp avtalet under avtalstiden

Vid kontraktsbrott av väsentlig betydelse äger part rätt att häva avtalet. Hävande part är därvid berättigad till skadestånd.

§ 15 Force majeure

Om part på grund av myndighets åtgärd, krigshändelse, strejk, bojkott, blockad eller annan omständighet som han inte kan råda över är förhindrad att fullgöra sina åtaganden enligt detta avtal skall han, i nödvändig omfattning, vara befriad från densamma. Föreligger ovannämnda omständigheter har S:t Erik Liv rätt att så länge de består, själv utföra Stadens åtaganden. Ersättning till Staden reduceras i förhållande till i vilken grad han inte kan fullgöra sina åtaganden.

Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

Parterna skall omgående informera varandra om det föreligger omständighet som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse.

§ 16 Tvist

Tvist mellan S:t Erik Liv och Staden angående tolkning eller tillämpning av detta avtal skall avgöras av svensk domstol enligt svensk rätt. Så länge tvist pågår tillämpas gällande avtal.

§ 17 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller tills vidare och med en månads uppsägningstid.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav vardera parten tagit var sitt.

Stockholm den / 2006

Stockholm den / 2006

Stockholms stad
Stadsledningskontoret

S:t Erik Livförsäkring AB

Bilaga 6

Förslag till styrelse för S:t Erik Livförsäkring AB

Inger Johansson Kjaerboe
Ordförande

Anders Carlsund

Mona Finnström

Lena Larsson Daag

Björn Nilsson

Förslag till Verkställande direktör

Jan Willgård